Nedėlinis Laikrasztis
„LIETUVA“
iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje $2.00
I Užmarį $3.00

"Lietuva" spaudina Knigas, Konstituci-jas ir kitokius drukus lietuviszkai, lenkiszkai ir angliszkai.

Užsiraszant "Lietuvą" reikia draugia ir prenumeratą prikiusti. Prisiusdami pi-nigus adresuokite teip:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and I guages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 20 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 17 Gegužio (May) 1901 m. Metas IX

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Amerika.

Prezidentas McKinley važinėja toliaus po visokius Amerikos sztetus. Atkakus prezidentui į San Francisco, apsirgo jo pati teip, kad atsėjo perkeisti visą kelionę. Serganczią moterį prezidentas iszgabeno pas jos tėvus. Kelionę ji iszlaikė gerai. Ar prezidentas keliaus kur toliaus, tas paeis nuo to, ar jis galės apleisti serganczią paczią.

Amerikos laikraszcziai garsina, buk dalis kubieczių sutinka priimti Amerikos randó reikalavimus, kadangi kitaip Kuba pastotų Amerikos kolionija tokia jau, kaip Portorico, kurioje didesnė pusė darbininkų kenczia tokį badą, kokio ne kentė niekada, buvant salai po Iszpanijos valdžia. Prezidentas pažadėjo kubieczių pasiuntiniams, kad nė jokiu budu Amerikos randas nesikisz į vidurinius Kubos reikalus, ne stabdys paskyrimo Kubos konsulių į svetimus krasztus. Įsikisz į tos salos reikalus vien tąsyk, kada ant Kubos rengtusi užpulti kokia svetima vieszpatystė. Visi tie vienok prezidento pažadėjimai ne turi vertės, kadangi, jeigu Amerika turės tiesą kisztiesi kada nors į reikalus jos neva iszliuosuotos salos, tai gali kisztiesi ir tada, kada toks įsikiszimas visai ne bus reikalingu. Priežastis ant iszteisinimo įsikiszimo visada suras, nors jos butų ir neteisingos. Paprastai ant svieto teip yra, kad kas turi mažas tiesas, stengiasi jas iszplatinti, o Amerika, beplatindama savo tiesas ant Kubos, ne apsistotų, kol jos ne paverstų į savo valdybą. Jeigu dabar duoda sziokius tokius pažadėjimus kubiecziams, tai vien dėl to, kad ne nori gimdyti pasikėlimo kubieczių, kuriuos suvaldyti, kaip parodė per eiles metų besitraukianti maisztai prieszIszpanijos valdžią, ne butų teip lengva. Taigi, ko ne galima padaryti ant syk, tą Amerikos randas tikisi nuveikti isz palengvo.

Ant Filipinų salų dauginasi skaitlius pasiduodanczių pasikėlėlių, bet visgi yra dar gana besiprieszinanczių. Didžiausios pasikėlėlių pajiegos yra pietinėj dalyj salos Luzon. Yra gana dar pasikėlėlių ir kitose provincijose, bet ten jie iszsidalinę į mažesnius pulkelius. Paimtas į nelaisvę Aguinaldo mažai iszeina isz namų, o jeigu iszeina, tai vien su tvirta sargyba. Virszininkas amerikoniszkos kariaunos sako, jog ne leidžia Aguinaldo be sargybos vien todėl, kad apsaugoti jį nuo užpuolimo szalininkų jenerolo Luna ir kitų prieszų; isz tikro vienok ne leidžia jo vieno vien isz baimės, kad jis ne pabėgtų, arba kad ne susitinktų su agentais pasikėlėlių, kuriems galėtų praneszti amerikonų paslaptis.

Amerikos laikraszcziuose paskutiniuose laikuose yra daug siundymų ant Vokietijos. Anglijos laikraszcziai tvirtina, kad tie siundymai turės neužilgio pagimdyti karę terp Amerikos ir Vokietijos. Gal tas ir atsitiks, bet turbut dar ne dabar. Rodosi Amerika daugiau turi priežasczių pyktiesi su Maskolija negu su Vokietija.

Chinai.

Apie sumą, kokios reikalauti nuo Chinų, imanczių dalyvumą suvaldyme pasikėlimo krasztų pasiuntiniai visgi iki sziol ne gali susitaikyti. Reikalaujamą sumą jie sumažino jau iki 325 milijonų dol., bet rodosi, kad ir tą reiks sumažinti, kadangi Chinai ne turi tiek atliekamų pinigų. Reikalaujamus pinigus atseitų parupinti tiems patiems krasztams, žinoma, ant gerų nuoszimczių, kurie reikalauja atlyginimo. Chinų ciecorius atsiuntė rasztą Li Hung Czangui, prisakydamas remti atlyginimo sumą ant pakeltų muitų ant svetimų tavorų. Tas szaltinis vienok ne gali atgabenti tiek pelno, kad svetimų krasztų reikalavimai galėtų but uždengti. Su paskola kiti krasztai nesiskubina, kadangi, kol ciecoriaus valdžia silpnai atkosi, kol jis ne gali sugrįžti į savo sostapilę, kol nėra tvarkos vieszpatystėj, nieks ne nori Chinams skolinti pinigų. Isz tikro dabar nieks ne žino, kokią valdžią turi ciecorius arba ciecorienė, nieks nežino, kas ir katro isz tų valdytojų kraszto klauso.

Susimuszimai terp svetimų kariaunų ir chinieczių vis atsitinka tai viename, tai kitame kraszte. Laikraszcziai pranesza apie smarkesnį pasikėlimą Mandžurijos priesz maskolius. Mat juo ilgiau maskoliai valdo tą krasztą, juo labiaus jų ne kenczia vietiniai gyventojai. Tas ir suprantama: kas geriaus maskolius pažįsta, tas jų mylėti ir jiems tikėti ne gali. Pasiprieszinti maskoliams nėra kam. Anglija siundo vien kitus krasztus, pjudo juos su maskoliais, o pati visame jiems nusilenkia. Pirma siundė ir erzino japonieczius, bet Japonijai ant karės truksta užtenkanczių pajiegų, ypacz gi truksta pinigų, o be jų ir karės vesti ne galima.

Maskolija kitiems krasztams teisinasi, jog ji ne nori imti nuo Chinų nė jokios provincijos ir nuo kitų reikalauja tokio jau pasižadėjimo. Tuom tarpu ji ne tik nesirengia pasitraukti isz jos užimtos Mandžurijos, bet dar reikalauja nuo Chinų vakarinio Tibeto ir Kuldžos, kurią priesz karę su Turkija buvo užėmusi, bet dėl pasiprieszinimo chinieczių, turėjo atiduoti, laukdama geresnės progos. Apart to, reikalauja dar atidavimo visų aukso ir kitokių mineralų plotų Mongolijoj, kurie yra didžiausiais turtais to kraszto. Ar geru, ar piktu, ar su pritarimu, ar be pritarimo Chinų, ji užims tuos krasztus, kurių reikalauja. Ant to ji rengiasi, nors apie tai ne garsina. Didysis Siberijos geležinkelis jau beveik pabaigtas, ne pabaigta dar dalis vien bėganti per Mandžuriją, bet kad Porthą Arthuro nori atiduoti Japonijai, tai dabar nėra reikalo skubintiesi su pabaigimu tos kelio alkunės. Užtai skubiai baigia kelią prie rubežių Mongolijos ir Mandžurijos. Jeigu Chinai ne norėtų pristoti ant Maskolijos reikalavimų, ji gali ir be jų pritarimo užimti reikalaujamus krasztus; naujai padirbtu geležinkeliu gali į vieną ar dvi sanvaiti sutraukti kelis szimtus tukstanczių kareivių, priesz kuriuos Chinai ne turi ką pastatyti.

Pietinė Afrika.

Pabaigoj pereitos sanvaitės isz Londono praplito žinios, jog virszininkas angliszkos kariaunos pietinėj Afrikoj, lordas Kitchener, praneszė angliszkam randui, kad nėra vilties su toms pajiegoms, kokias turi, pergalėti burų, karė gali trauktiesi dar gana ilgai, kas kasztuos daug. Kitchener parodyjo angliszkam randui parodyti didesnį nuolankumą burams, pripažinti jiems lygias tiesas su anglijonais, iszpildyti jų kitus reikalavimus iszėmus vien visiszkos neprigulmystės Transvaaliaus ir Oranijos republikų. Rods Anglijos randas apreiszkė, buk tas paskalas yra neteisingu, bet karės laike randų užsigynimams ne galima tikėti. Nėra dumų be ugnies, nėra ir paskalų, kurie ne turėtų kokio nors pamato. Ir paskale apie nuomonę Kitchenerų kaslink padėjimo anglijonų pietinėj Afrikoj yra kiek nors teisybės. Gal pats randas tyczia pagarsino panaszią nuomonę, norėdamas persitikrinti, ar burai ne sutiks ant Kitchenero užmanytų iszlygų. Ir iki sziol tarybos terp burų ir anglijonų ne burų buvo pradėtos bet anglijonų; ir dabar jie, turbut, labiaus už burus geidžia pasibaigimo kovos, kadangi ji anglijonams daug daugiau kasztuoja negu burams.

Anglijonai tikėjo, kad jiems pasiseks paimti į nelaisvę burų vadovą Delarey, kuris su 5000 burų stovėjo sziaurrytinėj dalyj Transvaaliaus. Ant apstojimo jo atsiuntė visas atliekamas angliszkas pajiegas. Tuom tarpu Delarey, iszardęs Delagoa geležinkelį, padalino savo kareivius į kelis pulkus ir iszsiuntinėjo juos į visus krasztus; pats nutraukė į pietus. Taigi mat Delarey nesidavė paimti, nors anglijonai tikėjo, kad jis jiems ne isztruks. Susirinkimas vienoje vietoje 5000 burų aiszkiai parodo, kad anglijonai ne gali apstabdyti burų pasikrutinimų: jeigu ant atsiekimo kokio nors mierio reikia į kokią vietą sutraukti daugiau kareivių, burai gali tą padaryti, neveizint ant visų angliszkų vadovų besistengimų.

Garsus DeWett, kurį anglijonai garsina kaipo beprotį, ir apie kurį tikėjo, kad dangiau ne reiks su juom rokuotiesi, kadangi buk apleido jį visi kareiviai, vėl atsirado ir tai su gana dideliu pulku geriausių kariautojų. DeWett su 2000 burų persikėlė isz Oranijos į Transvaalių. Szitas burų vadovas lyg ant juoko laiko angliszkus jenerolus ir nežiurint ant didžiausio dabojimo, pasirodo ten, kur nieks netikėjo jį pamatyti. Sugrįžęs isz angliszkų valdybų, jis padalino savo kariauną į mažus po kelias deszimtis burų dalis ir nurodė jiems vietą, kur turi susirinkti. Ten jie isztikro susirinko. Matyt, kad ant kelio mažoms dalims anglijonai ne daug pikto padarė, kadangi skaitlius DeWetto kareivių ne sumažėjo: kiek jų buvo sugrįžus DeWettui isz angliszkų valdybų, tiek yra ir dabar. Pats angliszki jenerolai tvirtina, jog jeigu iki rugsėjo mėnesio ne pasiseks suvaldyti burų, karę reiks vesti dar mažiausiai vienus metus. Nėra vienok didelės vilties, kad anglijonams į teip trumpą laiką pasisektų kovotojus už laisvę suvaldyti. Dabar iszsiaiszkino ir priežastys pasigyrimų angliszkų jenerolų, kurie pranesza vis apie paėmimą po kelis arba ir po kelias deszimtis burų. Mat jenerolas Botha visiems silpniems burams, negalintiems iszlaikyti greitų ir ilgų kelionių, liepia pasiduoti, kadangi jie stabdytų tik pasikrutinimus ir persikėlimus isz vietos į vietą, kas dabartinėj karėj, kur ant vieno buro iszpuola 20 anglijonų, yra svarbiausiu. Anglijonai garsina ir apie paimtas kanuoles, bet isz tikro burai visas sunkesnes kanuoles užkasė į žemę, kadangi jos stabdytų tik umus persikėlimus burų pajiegų isz vienos vietos į kitą, o musziuose su 20 kartų skaitlingesniu prieszu teiposgi ne daug pagelbėtų. Jeigu anglijonams patenka kanuolės, tai jas jie užtinka užkastas, bet ne atima nuo burų.

Vokietija.

Angliszki laikraszcziai pranesza, buk Vokietijos randas užmezgė tarybas su Europos kietėzemio vieszpatystėms. Vokietija užmano susijungti terp savęs visoms Europos tautoms ant ekonomiszkos kovos su Amerika, kuri kenkia visiems kitiems krasztams. Mat Vokietija norėtų sutverti tokį jau susiriszimą Europos tautų priesz Ameriką, kokį 100 metų atgal Napoleonas buvo sutvėręs priesz Angliją. Ar tas vienok pasiseks? Jeigu isztikro pasisektų, tai isz tokio susiriszimo Europos priesz Ameriką ir Lietuva turėtų ne mažą pelną, kadangi pati Vokietija ne turi namieje tiek javų, kiek reikia ant maisto gyventojams. Susiriszus Europai priesz Ameriką, pakeltų muitus ant visų Amerikos tavorų, o sumažintų ant atgabenamų isz kitur, taigi ir isz Lietuvos; prekės rugių ir kitokių javų musų tėvynėj tuojaus pasikeltų.

Turkija.

Turkija baisiai pradėjo persekioti Macedonijos gyventojus, kadangi mat bijosi jų pasikėlimo priesz sultano valdžią. Kiekvieną nužiurėtą suszaudo. Albanijoj teiposgi nėra tvarkos, tik albanieczіai smarkesni, jie nesiduoda savę skriausti. Albanijoj buvo jau keli smarkus susirėmimai ginkluotų albanieczių su turkiszka kariauna, kuriuose kelios deszimtys žmonių tapo užmusztu ir paszautų.

Apart maisztų, Turkija susierzino su kitoms tautoms. Mat Turkijoj, kadangi vietinis pacztas ne tvarkoj, visos didesnėsės vieszpatystės, kiekviena skyrium, turi czia savo pacztą. Sultanas užsimanė panaikinti svetimą pacztą, muitininkai pradėjo atidarinėti ir konfiskuoti atėjusius isz užrubežių siuntinius ant svetimų pacztų, ne aplenkė nė ambasadorių siuntinių, koki ne gal but sulaikyti. Ambasadoriai pakėlė protestą, bet vietoj iszsiteisinimo, gavo reikalavimą panaikinimo svetimų paczto įtaisų ir tai asztriuose žodžiuose. Ambasadoriai tą palaikė už įžeidimą ir pertraukė su Turkijos randu susineszimus. Kaip tie nesutikimai pasibaigs, katrai pusei reiks nusilenkti, dar negalima įspėti.

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po..... 53c
Prusiszkos markės po.....24¼c

Prie kiekwieno pinigų siuntinio reikia pridėti 30c. ant paczto kasz.

Isz Lietuvos.

—o—

Isz Vilniaus.

Rinkimai naujų miesto rodos sanarių, ant laiko nuo 1901—1905 metų, atsibus Vilniuje 17 d. gegužio. Nežinia dar, ką iszrinks. Iki sziol iszrinkti katalikai niekada ne dryso užstoti už miesto reikalus, jie buvo vien tarnas maskoliszko miesto virszininko. Tarnavo visada maskoliams dėl asabiszko biznio.

Maskoliszkas randas atsiuntė Vilniaus palatai prisakymą ne pardavinėti daugiaus žmonėms senų maskoliszkų mierų, dar ne parduotas sulaužyti ir medegą parduoti per licitaciją. Mat Maskolijoj likosi įvestos prancuziszkos mierės, todėl senosios maskoliszkos jau nereikalingos.

Maskoliszkos parubežinės muitinyczios Vilniaus apskriczio atsiųs Vilniaus miesto uždėtai ir užlaikomai aukcijonų salei ant pardavimo visokius parubežinių sargų suimtus tavorus. Žinoma, suimtų lietuviszkų knigų czia ne atsiųs, kadangi tokio tavoro ne parduoda, bet naikina.

Vilniuje atsirado vagiliai vagianti telefonų dratus. Kas but Lietuvoj, jeigu ten ukininkai savo laukus aptvertų dratais, kaip tai daro Amerikos farmeriai? Turbut į porą sanvaiczių isz dratinės voros liktų tik stulpeliai? Dalį pavogtų dratų policija rado pas ukininką Kazinevyczių, kuris isz to drato pridirbo savo pacziai spilkų, kitą gi dalį pardavė už 50 kap. vienai žydelkai. Pavogtą dratą rado pas žydelką dar ne parduotą.

Maskoliszka iždo ministerija atsiuntė Vilniaus akczyžios užveizdai prisakymą ne priiminėti daugiaus ant nė jokių vietų akczyžios tarnystoj pavaldinių svetimų krasztų, bet vien maskoliszkus pavaldinius. Iki sziol tarnaujanti akczyžioj galėjo but ir pavaldiniai svetimų krasztų.

Vilniuje nuo spaudos užveizdos visi užlaikytojai skaitinyczių gavo prisakymą praszalinti isz skaitinyczių didesnę dalį rasztų garsaus maskoliszko rasztininko Leono Tolstojaus.

Balandžio mėnesyj Vilniuje buvo sekanczios prekės visokių produktų: pudas ruginių miltų 80—95 kap., rugių 70—75 kap., kvieczių 90 kap.—1 rubl., miežių 80—90 kap., žirnių 70—80 kap., grikų 80—90 kap., avižų 70—80 kap., miežinių kruopų 1,20—1.40 kap., grikų kruopų 130—150 kap., pudas szieno 40—45 kap. Svaras kvietinės duonos 4½—5 kap., II sorto 4 kap., ruginės 2 kap. Mėsos pudas: 1 sorto 5 rubl. 50 kap. —6 rubl., 2 sorto 4 rubl. 50 kap. —5 rubl., 3 sorto 3 rubl.—3 rub. 60 kap. Pudas nesudyto sviesto 12—12½ rubl., sudyto 12 rubl.

Provą Vilniaus barzdaskuczio žydo Blondeso, apskysto už norą papjauti krikszczioniszką tarnaitę Grudzinskiutę, perkratinėja antru kartu. Vilniaus tiesdarių butas buvo nusprendęs Blondesą ant atėmimo tiesų ir ant ilgo kalėjimo, bet tą nusprendimą senatas panaikino ir prisakė provą perkratinėti antru kartu. Nežinia dar, kaip antru kartu jį sudas nubaus.

Isz Vilniaus gub.

Per sanvaitę nuo 4–11 d. balandžio Vilniaus gub. buvo apsirgimų visokioms limpanczioms ligoms: Vilninje: pilvinėms sziltinėms naujų apsirgimų buvo 15, szlakuotoms 15, kitokioms limpanczioms ligoms 20.

Pavieczіuose gi apsirgo: pilvinėms sziltinėms: miestelyj Dolginove 5, Vileikos pav., kaime Sloniukuose 12, Kurenėliuose 3, dvare Heronimovicziuose 2. Asmenų pav., kaime Grigeliunuose 2, Geistunuose 7, serganczių buvo 15, Simeriszkiuose szviežiai apsirgo 13. Szventėnų pav., kaime Gaiduszіszkiuose apsirgo 3. Disnos pav. kaime Veraszejuose apsirgo 8.

Szlakuotoms sziltinėms: Vilniaus pav., kaime Koniuchuose szviežiai apsirgo 3, Gvenauskiuose 1, Vsesviatskiuose 2, Dailidžiuose apsirgo 4, serganczių buvo 25, pasimirė 5.

Rauplėms: miestelyj Meiszagoloj szviežiai apsirgo 1. Asmenų pav., pal. varke Vandrivanduose 1, Medincziuose 1, Baranavicziuose 1, Vežikiszkiuose 5. Disnos pav., kaime Balakonuose apsirgo 3, numirė 1; kaime Bortkove apsirgo 1, Szutoj 1, Ostevicziuose 11. Trakų pav., kaime Marcinkancuose apsirgo 21, numirė 4.

Tymais: Asmenų pav., kaime Augustove apsirgo 1, numirė 1; kaime Janczarucose apsirgo 9, numirė 9; kaime Borkuose apsirgo 1, buvo serganczių 3; miestelyj Volozine apsirgo 27, išgijo 17, numirė 4; miestelyj Viszneve apsirgo sviežiai 16, buvo serganczių 13, numirė 1.

Netoli Vilniaus, kaime Soltaniszkiuose, 3 metų duktė ukininko Natareviczio, užėjusi ant uždengtos lentoms srutinės duobės, įsmuko į duobę. Isztraukė ją vos gyvą po valandai, bet jau iszgydyti ne buvo galima: ji duobėj pritraukė tiek vodingų gazų, kad į porą valandų pasimirė.

Isz Liepojaus, Kurszėj.

Velykų naktyj, sargas liuteraniszkų kapinių rado vieną kapą atkastą; kape tame palaidotas buvo pereitą vasarą miręs garsus Liepojaus nuominninkas N., kuris paliko mieste kelis namus ir apie 20000 rubl. gatavų pinigų. Priesz mirtį, kaip žmonės kalbėjo, jis davė padirbdinti grabą su dvigubu dugnu ir buk į grabą, dar gyvas budamas, kavojo pinigus. Apsirgus nuominninkui, pas jį atsilankė dvi mielaszirdystės seserys, kurios buk buvo persiredžiusiais vyriszkiais; jos norėjo serganti nuominiką paliuosuoti nuo pinigų, bet tas nepasisekė. Užtėmyjęs atkastą kapą, sargas davė žinią policijai. Atkakę policijantai susekė, kad grabas dar nesudaužytas ir numirėlis isz duobes neiszimtas; mat piktadariai ne spėjo savo darbo pabaigti. Ant kapinių rado vien vieną kaliosząkurio bėgantis piktadarys ne spėjo paimti. Nė jokio pėdsako piktadarių policija iki sziol ne susekė.

Zemiszkos įtaisos Lietuvoj.

Specijaliszkas komitetas prie vidaus ministerijos Peterburge nuo 4 d. gegužio pradėjo perkratinėti klausymą įvedimo žemiszkų įtaisų Lietuvoj. Žinoma, projekto apdirbėjai teip visus įstatus perdirbo, kad vietiniams gyventojams tose Lietuvoj rengiamose įtaisose beveik nėra vietos. Žemiszkas įtaisas valdytų gubernatoriai su urėdninkais, per jų cenzurą žmonių norai niekaip ne pereitų. Isz tokių įtaisų Lietuva nė jokios naudos ne gali sulaukti, nuo žmonių reikalaus vien daugiau pinigų ir ant to viskas pasibaigs. Virszininkus žemiszkų rodų paskirs randas o ne žmonės. Žemiszkose įtaisose vien caro sznipukams maskoliams atsiras sziltos vietos, užlaikyti juos atseis Lietuvos žmonėms. Isz įvedimo tokių įtaisų Lietuva naudos ne sulauks, o jeigu jų dar ne įvestų —blėdies ir ne bus, verkti ne bus ko.

Iszeivystė.

Užstojus pavasariui, vėl daugiaus lietuvių, ypacz isz Vilniaus gubernijos ir baltrusių kraustosi į Siberiją. Keliauti ten kalbina žmonės ne tik visoki agentai bet ir caro tarnai. Daugelis iszeivių rengiasi į Jenisejaus gub. Ką gi jie ten veiks, kadangi ant žemdarbystės oras per szaltas? Iszsikraustę į szaltesnius krasztus Siberijos ir tai su rando paszelpa maskolius sugrįžo atgal, kadangi pagarbintoj Siberijoj be mažo badu ne numirė. Sukiszo ten visus pinigus be jokios naudos. Lietuviai tegul apsisaugoja nuo maskolių iszgąsdinimos Siberijos.

Pasimirė lietuviszkas parlamento pasiuntinys.

Tilžėj pasimirė Jonas Smalakys, vienaitinis lietuviszkas pasiuntinys Vokietijos parlamente. Jonas Smalakys gimęs 7 d. berželio 1832 m. kaime Trumpeicziuose, Prusu Lietuvoj. Jaunystėj jis keliavo po visą Vokietiją, Belgiją, Prancuziją, Iszpaniją, Egiptą; buvo ir Italijoj. Paliko penketą vaikų, isz kurių tik jaunesniejie moka lietuviszkai. Žinoma, dabar Pakalnės pavietyj reikės rinkti, vietoj pasimirusio musų tautieczio, naują parlamento pasiuntinį. Lietuviai privalo pastatyti visas savo pajiegas ant iszrinkimo lietuvio pasiuntinio. A. a. Smalakys paskutiniuose metuose, nuo atsiradimo "Auszros", įgavo meilę lietuvystės ir buvo karsztu lietuviszku patrijotu, nors pirma buvo jau beveik suvokietėjęs, kalbėdavo namieje vien vokiszkai, per tai ir vyresniejie vaikai ne moka lietuviszkai.

Isz Kauno.

Kaune pradėjo siausti rauplės. Sveikatos užveizda dabar užsiima dezinfekcija tų gyvenimų, kuriuose gyveno rauplėms serganti arba nuo jų pasimirę, namų gi savininkams prisakė atnaujinti tokius namus, isztepti juos isznaujo kalkėms lygiai isz vidurio, kaip ir isz lauko.

Oras dabar Kauno gubernijoj sziltas. Žieminiai javai sužėlė gražiai; rugiai tankus, pievos jau žaliuoja. Jeigu neužeis szalczіai, galima szį metą laukti gražaus užderėjimo laukuose. Dabar bent viskas iszrodo gražiai.

Isz Radoszkovicų, Vilniaus gub.

Darbai laukuose prasidėjo nuo 17 d. balandžio; daržus pradėjo arti nuo 23 d. balandžio. Bulves jau beveik visur atsodino, atsėjo jau žirnius, avižas ir miežus; vien linai dar ne atsėti. Oras gražus, lytaus ne truksta, todėl pasėti grudai sužėlė gerai.

Kaime Olechnovyczuose norėjo parengti pramonės mokyklą, bet kad valszczius atsisakė sudėti reikalingus ant užlaikymo mokyklos pinigus, o randas nieko neduoda, tai ne galima ją parengti.

Isz Suvalkų.

Varszavos jenerał-gubernatoriaus laikrasztis "Varszavskyj Dnevnik" garsina, jog Suvalkų gubernatorius atsiliepė į augszcziausią Maskolijos kalėjimų užveizdą su praszymu, idant Lenkijos kaliniai butų paliuosuoti nuo priverstino skutimo galvos ir barzdos. Priežastis tokio praszymo yra ta, kad, kaip gubernatorius sako, kaliniai prieszinasi tam padavadyjimui ir geru nesi duoda skusti, darant gi tą su prievarta, galima gerklę perpjauti.

Isz Rygos

Skaitymas lekcijų Rygos politechniszkame institute, kuris dėl paskutinių studentų maisztų buvo uždarytas, jau vėl prasidėjo. Rygos laikraszczai pranesza, jog Dorpato universitete iki pabaigai mokslo metų lekcijų neskaitys. Gegužio mėnesyj bus egzaminai ant perėjimo ant augsztesnio kurso. Kas ant paskirto laiko ne pribus ant egzamino, turės pasilikti ant to paties kurso sekancziuose metuose, iszbuvę gi du metu, bus visai praszalinti.

Isz Slucko, Minsko gub.

26 d. balandžio, Slucke, Minsko apskriczio sudas perkratinėjo provą užmuszėjų Dro Sinaiskio ir jo dukters, daktaro tarnų Radzuko ir Morozo. Daktaras ir jo duktė likosi užmuszti pereitą vasarą. Sudas rado Radziuką ir Morozą kaltais ir nusprendė ant 20 metų prie sunkių darbų Siberijos kastynėse; drauge su jais apskysta daktaro virėja Margolina likosi sudo iszteisinta.

Isz Prusų Lietuvos.

Berlyno laikrasztis „Berliner Tageblatt" garsina, buk visuose rytiniuose Prusų krasztuose, tame ir Prusų Lietuvoj, lygiai žieminiai javai kaip ir vasariniai, dėl paskutinių szalczių, iszrodo labai prastai. Tulese vietose kviecziai sužėlė teip prastai, kad reiks iszarti ir užsėti vasariniais javais. Rugiai iszrodo vidutiniszkai, bet ir jų gero užderėjimo negalima laukti.

Isz lietuviszkų laikraszczių.

Pereitos sanvaitės "Saulė" užmano, ant praszalinimo užgimusių dabar laikraszczіuose erzinimų ir vaidų, susivažiuoti lietuviszkų laikraszczių iszleistojams ir redaktoriams ir padarytį kokią nors sutartį.

Kad musų laikraszczių vaidai, ypacz gi asabiszki, neturinti susiriszimo su vieszais reikalais, niekinimai yra nenaudingi, ne reikalingi yra savitarpiniai vadovų partijų vartojami koliojimai, tas teisybė, bet ar tą gali praszalinti susivažiavimas laikraszczių iszleistojų ir jų redaktorių? Sutarti ką nors ne sunku, sunkiaus yra pildyti padarytą sutarimą ir jo nelaužyti. Kokią vertę gali turėti sutarimas, kurio susitarę ne pildo? Amerikoj terp lietuviszkų laikraszczių yra daugiaus sziurkszczių polemikų, pravardžiavimusi negu kritikos, o tame kaszin ar ne "Saulė" kitus toli užpakalyj palieka. Kunigų laikraszczіai užmeta liberaliszkiems netinkanczią sziek tiek apsitaszusiems žmonėms poremų formą, bet isztikro kuniginiai mėgsta labiau pravardžiavimus ir koliojimus negu jų niekinami liberalai. Užtenka paimti tulų kunigų leiborganą "Žvaigždę", o joje rasime gana netinkanczių spaudoj asabiszkų pravardžiavimų ir niekinimų. Jeigu liberaliszki laikraszczіai nesibjaurėtų pravardžiavimais, tai jau seniai butų turėję atsirasti nauji žodžiai Amerikos lietuviszkų laikraszczių žodyne, toki kaip: romikiai, hermofroditai ir kitoki.

Argi susivažiavimas ir nutarimai, nors juos priimtų susivažiavę laikraszczių redaktoriai, uždarys burną musų kunigams, kurie mėgsta koliojimus pamoksluose ir prakalbose ant susirinkimų, ne vien laikraszczіuose? Kasgi lieka niekinamiems daugiaus, kaip griebtiesi to paties ginklo ant iszniekinimo erzintojų? Kad tas nėra geru, tą mes matome, bet kaip tą praszalinti? Ant to reikia, kad mes pats pasistengtume augszczіausia pasikelti, labiaus apsitaszyti, apsicivilizuoti. Be to nė joks susivažiavimas neisznaikys vaidų ir savitarpinių musų besikoliojimų, jis ne aptaszys mėgstanczių koliojimus.

Reikia dar pridurti, kad terp musų laikrasztininkų yra per daug veidmainiavimo, nesziojimo ploszczіaus ant dviejų peczių. Czia paminėsime tik apie kunigą laikrasztininką, vieną isz svarbiausių apginėjų p. Baczkausko garbės sanarystos. Jau po pripažinimui garbės raszė jis mums laiszką, kuriame szіteip iszsitaria: "Dėlkogi szitoje valandoje, kad galima nutildyti Baczkauską, nes jis jau pats supranta, kad varydamas savo laikrasztį tokioje dvasioje, nustos prenumeratorių, dėlkogi kasame tarp savęs vis didesnę duobę". Argi tame nėra veidmainystės? Medegos parodanczios veidmainiavimą daugelio musų kunigų turime diktai.

Kol mes, ant iszniekinimo mums nepatinkanczių ypatų nesidrovime griebtiesi melo, sziurkszczіumo, koliojimų, kol mus pykina kritika musų darbų, kol mes veidmainiausime, kol asabiszkus reikalus statysime už Dievo prisakymus, susivažiavimas vietoj sutaikyti, turi pasėti dar didesnius piktumus, o jų jau ir dabar yra daugiau negu galima kęsti.

* * *

Kunigas Kaupas pereitos sanvaitės "Tėvynėj" pagarsino lietuviszkai visuomenei, jog surado tikrą priežastį dabartinių vaidų Susivienyjime. Priežastis ta yra tai nė negalinti kvapo atgauti dėl Susiv. prezidento cenzuros nelai

minga "Tėvynė" ir tai tik todėl, kad ji iszeina kas sanvaitę. Užtenka "Tėvynę" perkeisti į mėnesinę, o visi vaidai iszdils, vilkai ir avys be baimės galės gerti drauge vandenį isz to paties szaltinio. Isz tikro szitą iszradimą galima užpatentuoti patentų biure.

Yra mat ant svieto žmonės, kurie, anot Krilowo pasakos, patėmyja mažus vabalėlius, bet dideli į akis ne puola. Yra mat žmonės besilankanti kurapkų budo, kurios, pamacziusios vanagą, kisza vien galvą į sniegą, kad bent baisaus prieszo ne matytų. Ne "Tėvynė" kelia vaidus "Susiv."; nors ji iszeitų sykį ant metų, arba visai ne iszeidinėtų, vaidai ne isznyks. Tikrų priežasczių priderėjo kun. Kaupui jieszkoti visai kitoj pusėje. Terp savo sandraugų tas priežastis butų greicziausiai atradęs.

* * *

Susivienyjime, kaip matyt isz paskutinio numerio "Tėvynės", terp paczių centraliszkų virszininkų užgimė nesutikimai. Sekretorius kritikuoja jau smarkiai padavadyjimus kun. Kaupo ir perstato jį kaipo laužytoją konstitucijos. Gaila, kad p. Astramskas tik dabar tą pamatė, o pirma buvo vien nužemintu tarnu kun. Kaupo ir jo draugų. Todėl kiekvienas turi tiesą paklausti, kada p. Astramskas teisybę skelbė: dabar, kritikuodamas kn. Kaupo pasielgimą, ar pirma, kada raszė straipsnius jį apgincznzius? Ar ilgai vėl norės buti teisybės apginėjumi?

* * *

Dr. Szliupas raszo į "Zgodą", jog lietuviai liepos mėnesyj be abejonės galės pradėti darbą prie iszleidimo laikraszczio "Freedom".

* * *

"Saulė" nr. 38 užmano susivažiavimą katalikų tokį, kokį dabar rengia lenkai ir ant jo nutarti praszyti popiežiaus, kad butų Amerikoj paskirtas lietuviszkas vyskupas, su kuriuom žmonelės galėtų susikalbėti. Dieve padėk! Tas butų labai reikalingu, kadangi musų bažnytiniuose reikaluose isztikro reikia geresnės tvarkos. Reikia sykį griebtiesi iszvalymo Agijosziaus tvartų. Prie airiszkų vyskupų puola ne tik bažnyczios reikalai bet ir tikėjimas, kadangi mat airiai nežino, kas dedasi lietuviszkose parapijose. Užgimus nesutikimams parapijose, airys laiko visada kunigo pusę, nors tas kaszin kaip skriaustų parapiją. Svetimtaucziams vyskupams ne lengva surasti teisybę.

Isz Amerikos.

Indijonų vaikai lankanti mokyklas.

Indijonų biuras Suvienytose Valstijose pagarsino ant szių metų statistiszkas žinias apie skaitlių indijonų vaikų lankanczių rando parengtas mokyklas. Dabar tokias mokyklas lanko 23268 vaikai abiejų lyczių. Skaitlius indijonų lankanczių dabar mokyklas yra didesnis negu kada nors per paskutinius 10 metų. Czia ne priskaityti vaikai lankanti misijonierių užlaikomas mokyklas, o tokių yra su virszum 10000. Amerikoj indijonų yra isz viso vos 270000 galvų, taigi beveik tiek, kiek yra lietuvių szitame kraszte. Tuom tarpu kas žin ar rastume 300 lietuviszkų vaikų lankanczių Amerikos mokyklas? Tokiu budu pasirodo, kad indijonai szimtą kartų didesnį turi palinkimą prie mokslo negu lietuviai. O vienok mes indijonus nuožmiais vadiname.

Filipinų kunigai protestuoja.

Filipinų salų kunigai isz vietinių gyventojų nusiuntė popiežiui protestą priesz padavadyjimus popiežiaus paskirto vyskupo Chapelle, kuris visus augesztesnius bažnytinius urėdus atiduoda amerikoniszkiems kunigams, kurie visai ne pažįsta vietinių sanlygų. Filipinų kunigai reikalauja paskyrimo ant bažnyczių virszininko archivyskupo Nozaledo. Mat filipiniszki kunigai daug daugiau turi patriotizmo už musų kunigus Amerikoj.

Žvaigžde su uodega.

Northfield, Min. Žvaigždė su uodega, kuri pirmiausiai pasirodė ties pietine Afrika ir ties Australija, per žiuronus likosi patėmyta jau ir isz Northfieldo žvaigždžių tėminyczios. Direktorius tėminyczios, Dr. Wilson, tvirtina, jog į kokią sanvaitę tą žvaigždę galima bus matyti liuosomis akimis ir Sziaurinėj Amerikoj tuojaus po saulės nusileidimui.

Gaisrai.

Augusta, Ga. 8 d. gegužio siautė czia didelis gaisras, kuris isznaikino daug triobų ir pardavinyczių ir medvilnės krautuves, kuriose sudegė 10000 balių medvilnės. Blėdį ugnies padarytą skaito ant pusės milijono doliarų.

Ottava, Ont. Kanadoj. Sudegė czia hotelis ir nakvynės namai Savignier. Prie to sudegė ir trys žmonės.

Delaware, Oh. 10 d. gegužio trenkė perkunas į czianykszczią baptistų bažnyczią ir ją uždegė. Bažnyczia su visu sudegė.

Houghton, Mich. Ant Superior ežero sudegė pasažierinis garlaivys "Bon Voyage". Ugnis teip greitai platinosi, kad ne galima buvo nuleisti valczių. Žmonis nuo laivo iszgelbėjo, iszėmus szeimynos Altmano, kurios keturi sanariai sudegė.

Wilmington, N. C. Sudegė czia tavorų krautuvės North State Co. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 150000 dol.

Gladstonne, Mich. 8 d gegužio siautė czia didelis gaisras, kurs isznaikino Scotto departamentaliszkas pardavinyczias, Hoyto groceriją, Nicholaso geležies pardavinyczias, operos teatrą. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 100000 dol.

Detroit, Mich. Iszdegė dedesnė dalis priemiesczio Delray. Blėdį ugnies padarytą skaitė ant 1 milijono doliarų.

Nelaimes ant geležinkeliu.

Clinton, Ind. Netoli nuo czia, Nashvile Limited trukis susimuszė su tavoriniu. Prie to keturi vagonai likosi sudaužyti ir penkios ypatos tapo sunkiai apkultos.

Paducka h, Ky. Greitasis trukis Illinois Central geležinkelio, netoli Kuttawa iszszoko isz rėlių ir iszėmus vieno, visi vagonai parvirto. Trukio vedėjas prie to likosi užmusztas, peczkurys mirtinai sužeistas; sunkiai sužeistų yra daugiaus trukio tarnų ir pasažierių.

Joplin, Mo. Netoli Passum Kollow iszszoko isz rėlių tavorinis geležinkelio trukis. Prie to trukio vedėjas ir peczkurys likosi ant vietos užmuszti. Susidaužė keturi tavorais prikrauti vagonai.

Huntington, Pa. Netoli nuo czia, ant Huntington & Broad Top geležinkelio, ant bėganczio tavorinio trukio expliodavo garinis katilas. Iszlaksczinsių katilo szukių ir garo likosi užmuszti keturi trukio tarnai.

Ottumwa, Ia. Netoli Thayer susimuszė du trukiai. Prie to 5 ypatos likosi užmusztos, o 33 sunkiai sužeistos.

Pittsburg, Pa. Brucktone, pereitos subatos dieną susimuszė du į prieszingas pusės bėganti karai. Prie to viena ypata likosi užmuszta, o 3 sunkiai sužeistos.

Expliozijos.

Ludington, Mich. Laike parodymo abrozdų su pagelba magiszkos likternos Ambes Township mokykloj atsitiko smarki expliozija, kurios viena žmogysta likosi mirtinai apkulta, o kelios nors sunkiai bet ne mirtinai.

Cumberland, Md. Lentų pjovinyczios Glade Farm iszlėkė į padanges garinis katilas. Prie to pjovinyczių savininkas ir vienas darbininkas likosi ant vietos užmuszti; sunus gi pjovinyczių savininko ir du darbininkai sunkiai apkulti.

Wilkesbarre, Pa. Henry kastynėse Lehigh Valley Co. atsitiko baisi patako expliozija, kurios penki darbininkai likosi mirtinai sužeisti.

Uniontown, Pa. Dennis distilerijoj expliodavo garinis katilas. Iszlaksczinsių katilo szukių likosi užmuszti: vienas darbininkas ir vienas distilerijos savininkas. Kada atsitiko explozija, kiti darbininkai buvo ant pietų iszėję, jaigu tas butų laike darbo atsitikęs, daugiau žmonių butų užgautų.

Tvanai.

Wheelling, Wis. Szitose aplinkinėse 10 d. gegužio siautė baisi audra su debesų praplyszimais, kurie pagimdė netikėtus tvanus, upės pasikėlė ant 10 pėdų ir iszsiliejo per krantus. Prie to turėjo prigerti daug žmonių, bet prigėrusių skaitliaus dar ne žino. Debesų praplyszimai buvo ir aplinkinėse Tarentum. Pa. Užtvinęs vanduo apsėmė czia daug namų, ne mažai blėdies pridirbo laukuose.

Didžiusia kanuole.

Washington, D. C. Rando kanuolių dirbtuvėse Watervliet, N. Y. likosi nulieta didžiausia ant svieto kanuolė, kuri neužilgio bus nugabenta ant parodos į Buffalo. Skylė szitos kanuolės turi 16 colių diametro. Ji yra 49 pėdų ilgio, svers 130 tonų. Szaudys isz jos kulkomis sveriancziomis 2370 svarų. Ant iszmetimo kulkos reikia 576 svarų beduminio ir 1177 svarų paprasto parako. Kiekvienas szuvis kasztuos porą tukstancznių doliarų. Kulka lėks 20 angliszkų mylių.

Pabego kunigas.

Guadalajara, Meksiko. Isz czia prapuolė katalikiszkas kunigas Amado. Jis buvo parapijos ir daugelio bažnytinių draugysczių kasierium. Isz parapijos ir draugysczių kasos paėmė 100000 dol. ir dukterį vieno turtingo meksikono, kurios buvo spaviedotojum ir iszdumė, nežinia kur. Paliko jis kasoj laiszką, kuriame savo perdėtiniams pranesza, jog su visu iszkeliauja isz miesto. Su 100000 dol. ir jauna meksikone ne nuobodu bus jam ir kitur.

Auksas Labradore.

Harwardo universitetas iszsiuntė pereituose metuose mokslinczių expediciją į prigulintį Anglijai Lobradorą ant tyrinėjimo to kraszto. Mokslinczial tirinėtojai isztyrė, jog ant Labradoro yra ne tik dideli plotai grafito, bet ypacz pajuriuose yra teipogi aukso plotai ir tai turinti daugiau aukso negu Alaskos aukso laukai.

Nelaime kastynese.

Latroba, Pa. Kastynėse Milwood Coal Co., besileidžiant darbininkams žemyn, nupuolė leidimosi prietaisa. Prie to 8 darbininkai likosi sunkiai apkulti. Terp jų yra mirtinai apkulti. Ne laimė atsitiko per ne apsižiurėjimą maszinisto, kuris klaidžiai nustatė leidimosi prietaisą.

Nugriuvo platforma.

Oil City, Pa. Ant parodos "Merchants Railroad" nugriuvo platforma su rezervuotoms sėdynėms, ant kurios buvo keli szimtai žmonių. Prie to apie 12 žmonių likosi lengviaus ir sunkiaus apkultų. Terp sumankytų dvi ypatos turį nulaužtas kojas ir rankas.

Atkakę ateiviai.

Per visą balandžio mėnesį į New Yorką portą garlaiviai atgabeno isz viso 54279 ateivius, taigi ant 16000 daugiau negu per tokį jau laiką pereitų metų. Daugiausiai ateivių atkako isz: Italijos, Austrijos ir Maskolijos (lietuvių ir lenkų). Vokieczių atkako tik 3426.

Iszvire alaus katile.

Troy. N. Y. Vienas isz czianykszczių milijonierių ir didžausių alaus leidėjų, Samuel Bolton, atėjęs į savo alaus ledinyczią, nežinia kokiu budu, įpuolė į alaus katilą ir jame suvisu iszvirė. Kada jį užtiko, kunas buvo jau suvisu iszviręs. Skrybėlę ir laikrodėlį rado szale katilo ant žemės.

Juodas lytus.

St. Paul, Min. 10. d. gegužio, laike smarkios audros, puolė aplinkinėse Lakota, Sziaurinėj Dokotoj, juodas kaip juodylas lytus. Pasiliovus juodam lytui, puolė isz debesų paprastas. Isz kur atsirado juodasis lytus, tas dar neisztirta.

Isz darbo lauko.

¶ New York. Atsibuvo czia susirinkimas kapitalistų ir darbininkiszkų organizacijų virszininkų. Susirinkę iszreiszkė viltį, jog ateitėj ne bus sztraikų, kadangi kapitalistai susitaikys su darbininkais ir abidvi pusės dirbs sutaikoj. Gražus žodžiai, bet paprastai kapitalistai gyvenime prisilaiko visai kitokių principų.

¶ Harrisburg, Pa. Pennsylvania Steel Works dirbtuvės pagarsino, jog nuo 1 d. berželio sugrąžina tokį už darbą užmokesnį, kokį mokėjo sausio mėnesyj szių metų, taigi kad jį pakelia ant 10%. Minėtose dirbtuvėse dirba 7000 darbininkų.

¶ Great Falls. Md. Reperacijų varstotai Great Northern geležinkelio likosi su visu uždaryti ir per tai 100 darbininkų ne teko darbo. Tas atsitiko todėl, kad darbininkai reikalavo pakėlimo užmokesnio, o geležinkelio kompanija ant to ne sutiko.

¶ Cincinnati, Oh. Krakmolo dirbtuvių trustas, dėl augsztų kornų prekių, ketina su visu ant tulo laiko uždaryti dirbtuves.

¶ Vinghampton, N. Y. 400 cigarų dirbėjų czianykszczių American Tobaco Co. dirbtuvių paliovė dirbę, kadangi kompanija teip numažino užmokestį, kad darbininkai ne gali uždirbti daugiau kaip po 4 dol. ant sanvaitės.

¶ Albany, N. Y. Tarnaujanti ant ulyczinių karų miestuose: Albany, Troy, Cohoes, Watervliet ir Renselaer pakėlė sztraiką. Jie reikalauja pripažinimo unijos ir praszalinimo nuo vietų neprigulinczių į uniją.

¶ Kansas City, Mo. 500 maszinistų ir kalvių czianykszczių maszinų dirbtuvių pakėlė sztraiką. Darbininkai reikalauja 9 darbo valandų ir ant 12% didesnio užmokesnio.

¶ Wheeling, W. Va. Czianykszcziose liejinyczіose pakėlė sztraiką visi darbininkai. Sztraikas užgimė todėl, kad dirbtuvių savininkai praszalino be priežasties 3 darbininkus.

¶ Toledo, Oh. Kanton Hardvare Mfg Co. dirbtuvėse 125 darbininkai pakėlė sztraiką. Likosi czia mat superintendentu paskirtas iszpanijonas Robert, o po juom darbininkai ne nori dirbti.

¶ McKees Rocks, Pa. Maszinistai Pressed Steel Car Works sztraikuoja. Priežastis sztraiko yra ta, kad dirbtuvių savininkai praszalino 6 maszinistus vien todėl, kad jie priguli prie unijos.

¶ East St. Louis, Ill. Giseriai „Schiele Harrison & Howard Iron Co. pakėlė sztraiką. 6 d. gegužio buvo czia susirėmimas szerifo su darbininkais.

¶ Hazleton, Pa. Ebervale anglių kastynėse, prigulinczіose Markle Co. darbininkai pakėlė sztraiką už tai, kad vienas jų draugas likosi be priežasties nuo darbo praszalintas.

¶ St. Louis, Mo. 600 darbininkų czianykszczių Terra Cottos dirbtuvių sugrįžo prie darbo, Jie iszkovojo pakėlimą uždarbio iki $1.50 ant dienos.

¶ Ellsworth, Pa. Neseniai susitvėrusi kompanija pirko szitose aplinkinėse 15000 akrų žemės ir parengs czia naujas anglių kastynes ir kokso peczius.

¶ Youngstown, Oh. Dirbtuvės National Steel Co. praszalino 150 darbininkų dirbanczių szėnis. Tą dirbtuvių dalį ketina perkelti į Chicagą.

¶ St. Louis, Mo. 800 darbininkų czianykszczių akmenų ir pustų plytų dirbtuvių pakėlė sztraiką. Darbininkai reikalauja ant 10% didesnio užmokesnio.

¶ Kenosha, Wis. Susztraikavo czia giseriai Simons Manufacturing Co. Darbininkai nesutinka ant sumažinto už darbą užmokesnio.

¶ Masontown, Pa. Indiana Steel Co. pirko szitose aplinkinėse 1000 akrų žemės su anglims ir neužilgio parengs czia anglių kastynes.

¶ Hazleton, Pa. Lehigh Valley ir Case Bros uždarė savo kastynes Lennsville'y ir Stacktone. Per tai 500 darbininkų ne teko darbo.

¶ Mt Pleasant, Pa. Szitose aplinkinėse bus atidarytos naujos kastynės ir kokso pecziai. Reikalinga žemė su anglims jau nupirkta.

¶ La Crosse, Wis. Tarnaujanti ant czianykszczių ulyczinių karų pakėlė sztraiką. Jie reikalauja didesnio užmokesnio.

¶ Elizabeth, N. J. Susztraikavo czia 400 akmenų skaldytojų. Jie reikalauja užmokesnio po 4 dol. ant dienos.

¶ Toledo, Oh. Darbininkai prie triobų statymo laimėjo sztraiką ir nuo dabar gaus jie po $2.40 ant dienos.

¶ San Francisco, Cal. Pritardami sztraikuojantiems virėjams, pakėlė sztraiką czianykszczіai duonkepiai.

¶ Columbia, Oh. 400 staliorių pakėlė sztraiką. Jie reikalauja užmokesnio po $3.20 ant dienos.

¶ Youngstown, Oh. Ulyczių klovėjai pakėlė sztraiką. Jie reikalauja didesnio už darbą užmokesnio.

¶ Yonkers, N. Y. Sztraikuoja czia murininkai ir jų pagelbininkai.

¶ Lowel, Mass. Sztraikuoja czia darbininkai dirbanti prie triobų statymo.

¶ Portland, Me. Pakėlė sztraiką darbininkai dirbanti prie triobų statymo.

¶ Louisville, Ky. 3000 darbininkų dirbanczių prie triobų statymo pakėlė sztraiką.

¶ Scranton, Pa. Darbininkai Delaware & Lackawanna geležinkelio pakėlė sztraiką.

¶ Elwood City, Pa. Hartman Mfg Co. ketina czia pastyti naują rodmillę.

¶ Connelsville, Pa. Pereitą sanvaitę degė szitose aplinkinėse 19919 kokso peczių.

¶ Sharon, Pa. Prasidėjo darbai Wilkinso dirbtuvėse, dabar dirba visose dalyse.

¶ Sheboygan, Wis. Sztraikas triobų statymo darbininkų pasibaigė.

IŠZ Lietuviszku diryu.

Susivienyjimo reikaluose.

Žiurint į tą, kas sziądien darosi terp lietuvių, tai net ne smagu darosi. Ne gana kad musų tamsunai veidmainiauja, bet ir teip vadinami suprantanti tautiecziai ne paliauja veidmainiavę. Isz tikro ne žinia nė ką mislyti apie tuos veidmainiaujanczius vadovus: ar truksta jiems proto, ar doros?

Susivienyjimo organe "Tėvynėj" nr. 17 pilna pritepliota musų neva sandarbininko ant tautiszkos dirvos, kn. A. Miluko, kuris savo raporte nori iszsiteisinti priesz visuomenę, kad iszmetimas isz Susivienyjimo p.p. Damijonaiczio ir Tareilos buvo teisingu. Vienog pats kn. A. Miluko paiszinys parodo jo vienpusystę ir veidmainystę. Jeigu kn. Milukas teip greitai skubinasi iszpildyti Susivienyjimo konstituciją ir ant užtarėtų neva bedievių szoka visoms keturioms, kodėl apie savo draugus, taigi kunigus, laužianczius konstituciją tyli? Ar gi toks elgimasi yra teisingu ir doru? Juk tąsyk ir bjauriausią žmogų, besiremiant ant kn. Miluko principo, jeigu jis yra kn. sandraugu, nieks ne galėtų kaltinti ir bausti. Mahanojui pereituose metuose susitvėrė nauja draugystė Sz. Jono Krikszto tojo, ir pats kn. S. Pautienius ragino ją prigulėt prie Susivienyjimo, ką draugystė ir padarė. Toliaus suorganizavo vaikų draugystę po vardu Sz. Stanislovo, ir tojė prigulėjo prie Susivienyjimo; abidvi draugystės mokėjo prigulintį mokestį į Susivienyjimo kasą. Po 15-tam seimui, parvažiavęs, kunigas apreiszkė draugystėms, jog Susivienyjimas jau iszkrypęs isz tiesaus kelio, ir tapo su visai ne geras; sudėtus pinigus ant iszmokėjimo į Susivienyjimą liepė pasilaikyt ir jų ne siųst. Matyt, kad musų kunigui ant seimo kas ne patiko. Nuo vaikų, taigi Sz. Stanislovo dr-tės, pats pinigus rinko, tai niekas ne žino, kur juos padėjo, ar siuntė Susivienyjimui ar ne. 1900 Lapkriczio 1 dieną vakare musų kunigas suszaukė susirinkimą ir apreiszkė, kad vakare 8 val. buses kn. Milukas su prakalboms apie Susivienyjimo dabartinį padėjimą. Susivienyjimo kuopos ir prigulinczių draugysczių sanariai pribuvo ant prakalbų. Kn. Milukas kalbėjo apie bedievius, kurie buk nori sugriaut Susivienyjimą ir juos ėsa geriaus praszalint, nes jie nori padaryt Susivienyjimą ne katalikiszku; toliaus, girdi, reikia neapsileist; ar ankszczіaus ar vėliaus įdėsime į vardą Susivienyjimo raidę "K", kuri ženklįs, Susivienyjimą Katalikiszką. Tada bedieviai (gana jau su tokiu dievotumu!) turėsę nosis nuleisti, nes jie bus iszmesti isz Susivienyjimo, kaipo jo ardytojai.

Ant tokios kunigo Miluko kalbos vienas Susivienyjimo draugas, pasipraszęs balso, pasakė, kad kn. S. Pautienius yra Susivienyjimo skriaudiku, nes dvi draugystes nuo jo atkalbėjo. Apie tai kun. Milukas ne girdėjo.

Apsvarstyk skaitytojau, kur czia teisybė? Man rodėsi, kad skriaudėjo ne slėps ir kad jis bus nubaustas pagal konstituciją. Bet kur tau! varnas varnui akių ne kapoja. Tegul seimo delegatai kunigų intrigas ir sukalbį prideranczіai apsvarsto ant ateinanczio seimo, ir tokius skriaudėjus ir jų užtarėjus tegul pasistengia iszmest isz musų tautiszkos organizacijos. Iki sziol tylėjome, kadangi ir teip daug vaidų yra terp mus, laukėme, ar ne pranesz kun. Milukas apie tai Centraliszkam komitetui, kad skriaudikai butų praszalinti. Kun. Milukui viskas nuėjo pro ausis. Centraliszkas Komitetas elgiasi visai despotiszkai. Korespondencijų reikaluose Susivienyjimo ne priima į "Tėvynę", o matydamas pasiskundimus nuskriaustų kituose laikraszczіuose, kaipo tai "Vienybėj", ir "Lietuvoj", minėtus laikraszczius kaltina ir niekina, buk jie bereikalingai vaidus kelia. Centraliszkas Komitetas rupinasi apie mėtymą neva bedievių, o savo reikalų ne mato, ir "Tėvynėj" ne garsina musų draugysczių suspendavimų. Kunigui Milukui velyczіau gerai skaityt "Vienybę" ir "Lietuvą", tai gal pramoktų kiek teisybės, tąsyk ne krautų savo kalczių kitiems ant sprando.

Balandėlis

Naujas agentas.

Centraliszkas Susivienyjimo komitetas, ant teisinimo savęs ir gaudymo spangų pritarėjų, paleido iszlavintą agentą, kuris važinėja po visas lietuviszkas kolionijas ir varo agitaciją teip kaip partijų papirkti politiszki agitatoriai. Kadangi Centraliszko komiteto virszininkas isz tikro turi ant saužinės ir ne vertus pagyrimo darbus, tai jo agentas juos gina, visaip niekindamas tuos, kurie tokius nevertus pagyrimo darbus iszvelka į aikstę ant persergėjimo lietuviszkos visuomenės. Už agentą, ant sėjimo nesutikimų ir agitavimo už visus užsimanymus dabartinių "Susiv." virszininkų, jie sau iszsirinko isztikro tinkamą ypatą, kun. Antaną Miluką. Jis turi tikrai kunigiszką ar gal, geriaus sakant, žydiszką drąsą: kur jo ne kenczia, ten jis lenda kaip į svetimą daržą. Vaikszczioja po grinczias ant visokių prikalbinėjimų žmonių, neva rinkdamas aukas ant iszleidimo rasztų vyskupo Valanczіaus. Net ne norinczius aukauti moka prikalbėti, iszkaulina paskutinius pinigus, paaiszkindamas, jog isz paaukautų pinigų turės trigubą naudą, kadangi atsiųs paskui tiek knigų, isz kurių pardavimo turės daugiau pelno negu yra aukavęs. Mat teip jau nuo Dievo leista, kad kunigui davęs, visada keleriopai atgausi, tik ne reikia žiurėti, ant ko eis pinigai, ne reikia reikalauti iszsirokavimo, juk ir kunigas, rinkdamas aukas, ne klausia ar liks dar tau kiek namieje ant maitinimo szeimynos. Liepia duoti kelis dolerius ir ne varginti ilgai szventą ypatą.

Su kokia misija augszczіau minėtas Centraliszko Susiv. Komiteto agentas važinėjo 30 d. balandžio po Luzernos pav., o 1 d. gegužio atsilankė į Pittstoną? 1 d. gegužio Szv. Cecilijos draugystė kėlė balių, ant kurio skverbte įsiskverbė kun. Milukas už kalbėtoją. Apie 10 val. vakare moterys pradėjo viena kitai kalbėti persergėjimus, kad kun. Milukas neiszkirstų moterims kokį szposą, kaip tai 1899 m. padarė ant Susiv. kuopos baliaus Waterburyj, kur atkako su prakalba, o paskui pareikalavo 10 dol. (Rods per "Lietuvą" jis protestavo priesz pagarsinimą to, bet proteste tik patvirtino tą, ką apie tą 10 dol. buvo raszęs Damijonaitis). Pabugusios szposo, atsakė kunigui Milukui, kad jis pasisamdytų kur svetainę, o ten galės laikyti prakalbas kol ne užkims. Tas kunigui ne patiko. Jis pradėjo derėtiesi ir ant galo prikalbėjo moteris suteikti 10 minutų laiko ant kalbos. Savo kalboj iszreiszkė, jog dažinojęs, kad czia tuli kriauczіai rengiasi skvernus kirpti, atkako pažiurėti tų kriauczių (taigi mat gerai žinojo, kad czia jo nieks ne geidžia, o vienok lindo, lyg norėdamas lietuvius supjudyti); toliaus kalbėjo apie Donelaitį, kurį iszvadino bambiza. Kalba ne patiko susirinkusiems, delnais plojo vien dudorius ir viena moteris.

Vaikszczіodamas po grinczias, kalbino ant ateinanczio "Susiv." seimo siųsti kaipo delegatus tik tokius, kurie stotų apgynime kunigų savvalios; iszleido paslaptą paliepimą spangiems kunigų tarnams susivažiuoti ant 20 d. gegužio ir tąsyk bus jiems paduotas plianas, ką daryti ir kaip elgtiesi ant seimo; 21 d. gegužio, kaip pagarsinta "Tėvynėj", atsibus Susiv. seimas. Kunigų tarnai gaus nakvynę ir valgį dykai; toks yra paslaptas agento padavadyjimas. Kaip matyt, ant sziųmetinio Susiv. seimo kunigėliai rengiasi atloszti gražią komediją! Ar komedija pasiseks, tą neužilgio pamatysime. Kunigai ant intrigų ir paslaptų sukalbių, ant patraukimo visokių savo samdininkų pinigų nesigaili. Dabartiniai Susiv. virszininkai rengia mat tvirtą brizgilą ant pažabojimo Susiv. sanarių, kad galėtų su jais teip važinėti, kaip jiems patinka.

Buvęs ant Moterių Baliaus.

Isz Ashland, Wis.

30 balandžio atsilankė kn. M. Pėža, kurį pakvietė szv. Jurgio Dr-tė ant aprupinimo czianykszczių lietuvių dvasiszkais reikalais. 1 d. gegužio kn. Pėža po miszių pasakė pamokslą ir užpraszė lietuvius susirinkti į salę szv. Agnieszkos ant 7 val. vakare. Po pietų kn. Pėža atlankė kiekvieno lietuvio gyvenimą ir praszė susirinkti į salę vakare. Atėjo pusėtinas burelis, nės kiekvienas norėjo žinoti, kas ten dėsis. Kn. Pėža kalbėjo apie vargus musų tėvynės Lietuvos, priminė apie skriaudą, kokią kenczia nuo maskolių ir lenkų, kurie stengiasi Lietuvą isznaikinti. Nupeikė tuos lietuvius, kurie parsiduoda kittaucziams; tuli girdi, net baidosi lietuviszkų laikraszczių bei knigų. Toliaus aiszkino nesupratimą lietuvių apie savo reikalus. Ant galo kalbino mylėti tėvynę ir buti lietuviais, kokiais buvo musų didvyriai: Keistutis, Vitautas ir tt. Ragino visus laikytiesi vienybės, risztis į organizacijas. Ant galo kalbėjo apie musų rasztininkus: Vyskupą M. Valanczių, S. Daukantą, K. Donelaitį, J. Szliupą ir kitus gabius rasztininkus. Kalbino susirinkusius prisidėti prie iszleidimo rasztų vyskupo M. Valanczіaus. Ant rinkimo aukų iszleidimui rasztų V. M. V. iszrinkti į komitetą: Aleksandra Rutelionis ir Vincas Ragaiszis, ant sekretoriaus V. S. Jokubinas, ant kasieriaus Motiejus Lutkis.

Po tam V. Jokubinas trumpoj kalboj kalbino lietuvius prie aukavimo, idant pasirodytume lietuviais akyse svetimtauczių. A. Rutelionis padėkavojo kn. Pėžai už jo darosztumą, iszrodinėjo reikalingumą aukavimo ant rasztų V. M. V.

Nežinia kas bus su tuom aukavimu, kaip su tuom nusiduos. Juk Szvento Jurgio Draugystė buvo paskyrusi komitetą rinkti aukas ir ant Paryžiaus lietuviszkos parodos 1900, bet komitetas savo darbo ne pradėjo. Ar užmanymas kn. Pėžos turės pasekmę, negalima įspėti.

Sziuose metuose pas airių kunigą buvo geresnė tvarka negu pernai pes lenką. Dabar lenkai su savo kunigu szuairuoja ant musų, kad mes be jo, bet su pagelba airio parsikvietėme lietuvį kunigą. Lenkų kunigas gazdina, jog ir laike ligos atsakys savo pagelbą lietuviams. Tuli žmonelės bijosi ir žada neszti $5.00 ant persipraszymo lenko. Gryni juokai! Lietuvos Artojas.

Isz Spriug Valley, Ill.

Darbai czia sumažėjo, dirba tik po pusę dienos; per tai ir uždarbiai sumažėjo.

Iki sziol terp czianykszczių lietuvių buvo tyku, bet dabar užkilo nesutikimai terp kauniszkių ir suvalkieczių. Sztai 1 d. gegužio buvo czia vestuvės vieno kauniszkio, ant kurių atėjo ir keli nepraszyti. Veselninkai pradėjo mėtyti su bonkoms į nepraszytus sveczius. Tie nuėjo į saliuną ir ten laukė veselninkų. Tiems atėjus, prasidėjo musztynes ir szaudymai. Paszauti, teisybė, nė vieno ne paszovė, bet vienas tapo nekaltai sumusztas. Sumusztas likosi p. Venckus. Ant rytojaus prasidėjo aresztavimai ir tuliems atsėjo užsimokėti po 9 dol. Antros provos dar ne buvo.

Visi tie musų nesutikimai paeina nuo musų tamsumo ir girtuokliavimų ir per tai, kad daugelis musų brolių ne moka atskirti gerą nuo blogo. Juk visi supranta, kad ne reikia lysti ten, kur ne praszo, ne gražu ant vestuvių ir kitokių pokilių suėjus stumdytiesi. Teip ne daro niekur apszviestesni, ne daro to nė apszviestesni lietuviai.

Czia jau seniai ne buvo tokių szaudymų kaip dabar. Kas toliau atsitiks, dar negalima žinoti. Dabar mat mažai dirba, mėgstanti pesztynes turi užtektinai laiko, o pinigų yra mažai, tai ne užtenka ant kazyravimo, todėl mat jie elgiasi kitaip. Seniaus buvo terp lietuvių visoki pravardžiavimai, dabar isznyko, kadangi mat tamsunų neužkencziami jų praminti szliuptarniai nesiduoda įtraukti į pesztynes. Gėda mums isz tikro, kad mes, vietoj laikytiesi vienybės, ėdamėsi terp savęs, muszamės, paskui tąsomės po sudus. Vietoj aukauti centus ant labo musų tautos, mes neszame doliarius svetimtaucziams; vietoj atsiminti apie musų brolius isztremtus į Maskolijos gilumą, mes velkami pinigus lojeriams ant provų terp savęs. Fr. Eismont.

Isz Haverhill, Mas.

Neseniai czia susitvėrusi lietuviszka draugystė drutinasi ir auga ne žiurint ant visokių stabdytojų, kurias yra ne koki svetimi, bet musų paczių lenkberniai, kuriems rodosi, kad buti lenku yra didesnė garbė. Mes vienok mažai paisome ant tų stabdytojų, bet norime dirbti ant musų tautos labo, kiek tik musų pajiegos iszteses.

29 d. gegužio musų draugystė rengia balių. Meldžiame kaimynų ant tos dienos ne rengti savo balių, bet susirinkti ant musiszkio. Įžanga vyrams bus 25 c., moterims dykai.

J. Laikovski.

Isz Baltimores, Md.

7 d. gegužio czianykszczіai lietuviai atloszė teatrą; duota buvo istoriszka drama Slovackio, p. a. Mindaugis Lietuvos kunigaikszti, versta isz lenkiszko Dro Kudirkos. Paklausyti teatro susirinko apie 500 lietuvių, kitus sulaikė rinkimai, arba geriaus sakant, politikierių alus. Merginų ir moterių ant teatro susirinko diktai, isz ko tik džiaugtiesi reikia. Susirinkę užsilaikė gražiai.

Baltruszaitis.

Hypnotizmas ir girtuokliai.

Hypnotizmą vartoja tankiai ant isznaikinimo visokių blogų palinkimų, su hypnotizmu bando pataisyti tinginiaujanczius mokintinius, isz tinginių padaryti darbszczius, gerai besimokinanczius. Tokius mokintinius įvaro į hypnotiszką miegą ir prisako jiems gerai mokintiesi, ne tinginiauti. Prikelti isz miego, stengiasi paskui iszpildyti tą, kas jiems hypnotiszkame miege buvo pasakyta. Darytos su mokintiniais bandavonės Prancuzijoj, Norvegijoj ir Szvedijoj daugume atsitikimų davė gerus vaisius. Taigi, jeigu su pagelba hypnotizmo galima pataisyti mokintinių ne gerus palinkimus, kodėl ne galima but pataisyti kitų? Žmonių su ne gerais, vodingais palinkimais ant svieto yra daugiau negu su gerais. Jeigu jau ne bandyti su hypnotizmu naikinti visus blogus palinkimus žmonių, tai kodėl ne bandyti naikinti nors svarbesnius, daugiau žmonijai blėdies atgabenanczius? Vienu isz vodingiausių ir bjauriausių palinkimų yra girtuokliavimai, kurie daugiausiai žmonijai blėdies atgabena, kadangi, kaip visų krasztų surinktos statistiszkos žinios parodo, daugiausiai kriminaliszkų prasižengimų papildo girtuokliai. Isztikro daugelis daktarų bandė vartoti hypnotizmą ant atgrasinimo girtuoklių nuo svaiginanczių gėrymų. Neseniai ant susirinkimo Peterburgo Daktarų Draugystės Dras Ribakov skaitė praneszimą apie vaisius, kokius iszdavė jo bandymai gydyti girtuoklius su hypnotizmo pagelba. Ribakov tvirtina, kad nepažįsta geresnio už hypnotizmą vaisto ant atpratinimo girtuoklių nuo svaiginanczių gėrymų. Jau po 1 arba dviejų bandymų galima užtėmyti pasekmes hypnotizmo ant girtuoklių, tik labai mažas nuoszimtis girtuoklių ne pasiduoda hypnotizmo įtekmei. Tokiu budu atpratinti per trumpą gydymo laiką nuo girtuokliavimo po mėnesiui tankiai grįžta prie seno paproczio; gydant ilgiau, žinoma, ilgiaus gydomi szalinasi nuo gėrymų. Ant visiszko iszgydymo, taigi ant isznaikinimo ant visada palinkimo prie svaiginanczių gėrymų, kaip tvirtina darę bandavones, reikia apie vienų metų gydymo, o paskui palinkimas prie gėrymų jam niekada negrįžta, nuo jų didžiausias girtuoklis atpranta ant visada, Per penkis metus Dr. Ribakov gydė 237 girtuoklių su hypnotizmu ir po trumpam gydymo laikui isz jų 20.8% per isztisus metus ne gėrė visai nė jokių svaiginanczių gėrymų; apie daugelį gydytų Dras ne galėjo gauti nė jokių žinių, bet visgi jis tiki, kad isz gydytų su pagelba hypnotizmo apie 70% per isztisus metus negėrė svaiginanczių gėrymų. Prie paprasto gydymo, nedudant giotuokliams gėrymų, jie įgauna visokias ligas: skaudėjimus visoki

Isz visur.

‖ Isz visų svieto valdonų, daugiausiai laiszkų ir laikraszczių gauna popiežius: jam kas dieną isz paczto atnesza po 22000 laiszkų ir laikraszczių. Žinoma, kad visų tų laiszkų popiežius ne gali perskaityti; juos peržiuri ir atsako 35 sekretoriai. Toliau daugiausiai laiszkų ir laikraszczių gauna Amerikos prezidentas, kadangi mat amerikonai labai mėgsta savo nereikalingoms korespondencijoms sunkinti savo balsais iszrinktą prezidentą. Prezidentas McKinley gauna kas dieną 1400 laiszkų ir apie 4000 laikraszczių, žinoma isz Amerikos, kadangi isz svetur ne labai kas siunczia McKinleyui laiszkus. Anglijos karalius, turintis 450 milijonų pavaldinių, gauna kas dieną apie 1000 laiszkų ir apie 3000 laikraszczių. Caras gauna kas dieną 650 laiszkų, Italijos karalius 500 laiszkų. Holandijos karalienė apie 100 laiszkų. Ta pati gali jau savo laiszkus perskaityti.

‖ Visuose civilizuotuose krasztuose besimokinanti jaunuomenė turi daug vargo pakelti, kol pabaigia mokslą augsztesnėse mokszliszkose įtaisose, didžiausią vargą turi kęsti neturtingi studentai. Szvedijoj jie tokio vargo ne kenczia kaip kituose krasztuose: czia jie užasekuruoja savo gyvastį asekuracijos draugystėse ant atsakanczios sumos. Polisas užstato turtingiems, kurie noriai jas priima, kadangi isz draugysczių atgauna savo pinigus; jie noriai duoda besimokinantiems pinigus ant pabaigimo mokslo. Budas tas isz tikro vertas pagyrimo ir jo priderėtų griebtiesi ir kituose krasztuose.

‖ Amerikos konsulius Brazilijoj, Eugenius Seeger, atsiuntė žinias apie apsigyvenusius Brazilijoj ateivius svetimtauczius. Pagal tas žinias Brazilijoj dabar gyvena ateivių: 300000 vokieczių, 1300000 italijonų, 800000 portugalieczių, 80000 lenkų, iszpanijonų 100000, prancuzų 10000, anglijonų 5000, amerikonų 5000, kitokių tautysczių 100000. Isz to viso ateivių skaitliaus 98% yra Brazilijos ukėsais.

‖ Mieste Sajda, Wengrijoj, laike dievmaldystes Nazaretonų bažnyczioj, nežinomi piktadariai uždarė bažnyczios duris, paramstė jas isz lauko ir uždegė bažnyczią. Esanti bažnyczioj, pamatę ugnį, pradėjo veržtiesi laukan, bet užremtos durys neleido, reikėjo jas iszversti. Prie to daug žmonių likosi sunkiai sumankytų.

‖ Perdėtinis sveikatos užveizdos mieste Cape Town (Pietinėj Afrikoj), Dras. Gregory apreiszkė, jog siaucziantis czia azijatiszkas maras ne gal but isznaikintas, kol ne bus isznaikintos žiurkės, kurios ligą platina po visus krasztus Pietinės Afrikos. Kasdieną randa ant miesto ulyczių szimtus pastipusių nuo maro žiurkių. Jos yra svarbiausiu palaikintojum ir platintojum maro ir terp žmonių.

‖ Turkijos valdžios griebiasi suszaudymų jiems ne paklusnių gyventojų Macedonijoj. Mieste Monastire suszaudė 24, Berioj 14, Istige 19, Uskule 29. Toks pasielgimas valdžių gali vien suskubinti pasikėlimą visos provincijos.

‖ Mieste Lvove, Galicijoj, armeniszkame banke pasirodė nepriteklius pusės milijono kronų pinigų. Pasirodė, kad pinigus iszmėtė banko direktorius, katalikiszkas kunigas Mardirosewicz. Kunigas likosi suaresztuotas.

‖ Maskoliszka vidurių ministerija nusprendė parengti prie gubernatorių biurų specialiszkas mokyklas, isz kurių iszeitų valszczių rasztininkai. Doros mokykla rasztininkams ne įkvėps, o ta butų reikalingiausia, kadangi valszczių rasztininkai labiausiai sudemoralizuoti.

‖ Holandijos parlamentas nusprendė iszdžiovinti Suyder See jurių kojų, per ką plotai Holandijos pasididįs ant 173600 akrų žemės. Iszdžiovinimas Suyder See kasztuos 95 milijonus guldenų, bet apturėta žemė bus dvigubos vertės.

‖ 7 d. gegužio Angliją atlankė netikėtai sniego darganos, kurios užkenkė laukams, ypacz kad priesz tai buvo dideli karszcziai ir želmenys gerai sužėlė.

‖ Kaip paduoda vokiszkas "Chemiker Zeitung", pietinėj Afrikoj, Transvaliuje, užtiko naujus kerosino szaltinius, kurie gali iszduoti tiek kerosino, kad jo užteks ant aprupinimo reikalų visos pietinės Afrikos. Vokiszki inžinieriai rado teipjau didelius kerosino szaltinius aplinkinėse Bagdada, Azijatiszkoj Turkijoj.

‖ Prancuziszkas grafas St. Quen de Pierrecourt užraszė miestui Rouen 10 milijonų frankų ir reikalauja, idant isz nuoszimczių nuo tos sumos kas metą butu apdovanota 100000 frankų viena apsivedanti augalotų ir tvirtų jaunavedžių pora.

‖ 2 d. gegužio Napolėj (Italijoj) prasidėjo kongresas albanieczių. Mieriai kongreso yra: surasti kelius ant kulturiszko, doriszko ir ekonomiszko pakėlimo albanieczių. Užmanytojum kongreso yra garsus Crispi, kuris pats yra tikras albanietis.

‖ Mieste Maskvoj, Maskolijoj, koksai rudgalvis vyriszkis daug vaikszczioj anczių mergaiczių nuo 15—16 metų su peiliu sužeidė, kelias nudurė. Policija suaresztavo visus rudgalvius, bet tikro kaltininko iki szio! ne surado.

‖ Ant salų Havai, naujų amerikoniszkų valdybų, vietinė legislatura nutarė pareikalauti nuo prezidento McKinleyo, idant tas praszalintų savo įstatytą gubernatorių Dole, kadangi tas stabdo darbus legislaturos.

‖ Laikrasztis "Daily Chronicle" pranesza, jog popiežiaus delegatas esantis dabar mieste Bombay, Indijose, lietuvis isz Veliuonos, Zilevskis, bus perkeltas arba į Kanadą arba į Suvienytas Valstijas Sziaurinės Amerikos.

‖ Rytinėse Indijose, dėl smarkių lytų upė Indus iszsiliejo per krantus ir apsėmė visą miestą Glasee Khan ir jo aplinkines. Ar prie to prigėrė kiek žmonių, dar nežinia.

‖ Per paskutinį liaudes suskaitymą Anglijoj, skaitlius gyventojų Anglijoj ir Walijoj (be Szkotijos ir Airijos) pasirodė 32525716, taigi ant 3523191 daugiau negu buvo jų 1891 m.

‖ Maskoliszkas akių daktaras Tiehomirow pradėjo gydyti skaudamas akis su pagelba visokių parvų elektriszkų žiburių. Budas toks gydymo skaudamų akių iszdavė kuo geriausius vaisius.

‖ Anglijoj, dėl uždėtų ant anglių iszvežimo muitų, dėl ko, kaip darbininkai mena, kastynių saviniakai bandys mažinti už darbą užmokestį, sutarta sztraiką pakelti.

‖ Hamburgo garlaivių kompanija nupirko pasažierinius garlaivius Atlas linijos. Tokiu budu Hamburgo kompanija dabar bus didžiausia ant svieto, ji turi 120 pasažierinių garlaivių.

‖ Vokiszkas ciecorius atlankė mieste Kiel rando laivų dirbtuves. Czia jam pirmiausiai puolė į akis, kad darbininkai jo ne garbina ir ne sveikina. Argi jis nieko svarbesnio patėmytų ne įstengė?

‖ Miesto Tulos aplinkinėse dideli tvanai. Upė Upa iszsiliejo per krantus ir užliejo labai didelius plotus. Vien mieste Tuloj suviršum 1000 namų yra užlietų.

‖ Vokiszkas garlaivys "Arena", isz Hamburgo, susidaužė netoli salų Naujos Britanijos, Australijoj. Visi ant jo buvę žmonės prigėrė.

‖ Varszavos apskriczio sudas nusprendė daktarą Przyborowskį, už iszvarymą vaisiaus vienai merginai, ant 4 metų į katorgą (prie sunkių darbų Siberijoj).

‖ Ant salos Sicilijos, pietinėj Italijoj, siautė smarkus žemės drebėjimai, kurie beveik su visu iszgriovė miestą Nicolosi.

‖ Indijose, ne toli miesto Bombay, medvilnės dirbtuvėse Amrech užgimė baisus gaisras. Ugnyje pražuvo 35 žmonės.

‖ Ant rubežiaus Shau Li ir Tseki Li, Chinuose, nuo minos explozijos 100 prancuzų ir 30 vokieczių likosi užmustų.

‖ Wogezų apskrityj, Prancuzijoj, visos medvilnės dirbtuvės likosi uždarytos.

Nauji iszradimai.

⁂ Neseniai atliko bandavones telefonavimo terp Floridos ir Havanos, pasinaudojant isz dratų pavandeninio, nukloto ant jurių dugno, telegrafo. Ant kalbėjimo vartojo naujus pagerintus Bellio telefonus. Bandavonės vienok iszpuolė ne suvisu pasekmingai: galima buvo susikalbėti vien kalbant labai palengva, kalbant greicziaus, žodžių ne galima buvo suprasti. Paskui darė bandavones su nauju, iszrastu vieno Kolumbijos universiteto profesoriaus telefonu ir jos buvo su visu pasekmingos. Szitą iszradimą tuojaus nuo iszradėjo nupirko telefonų kompanija. Dabar, kaip tvirtina Amerikos laikraszcziai, galima bus lengvai susikalbėti terp Amerikos ir Europos, pasinaudojant isz dratų povandeninių telegrafų, arba nuklojus ant jurių dugno specijaliszkus telefonų dratus.

⁂ Peterburge, technuoliogiszkame institute, atliko neseniai bandavones su prietaisoms iszrastoms inžinieriaus Loszmakovo ant visiszko sudeginimo dumų prie apkurimo peczių visokioms deganczioms medegoms. Pritaisius Loszmakovo prietaisą prie pecziaus, kurinant, dumų visai ne buva, vis tiek kuom ne kurintų pecziuje, dumai sudega ir per tai užsiczėdyja daug kuro. Bandavonės iszdavė kuo geriausius rezultatus. Loszmakovo prietaisa pritaisyta prie 70 dirbtuvių Maskolijoj.

⁂ Maskoliszkas inžinierius Melnikov padirbo mažą maszinukę, kurią varo bakterijos. Melnikov mat užsimanė ant varymo maszinos sunaudoti kaipo pajiegą gazus kylanczius prie rugimo, kurluos gimdo bakterijos. Spaudimas gazų siekia 4½ atmosferos. Maszinukė darbuojasi be perstojimo per 30 valandų, taigi teip ilgai, kol ne pasibaigia rugimas. Melnikow darbuojasi dabar ant sunaudojimo gazų besidaranczių prie puvimo visokių organiszkų medegų, ką gimdo teiposgi bakterijas.

⁂ Inžinierius Ritchie iszrado naują pagerintą prietaisą ant persiuntimo toli raszto, druko, net fotografiszkų paveikslų. Prietaisą tą galima pritaisyti prie kiekvieno telefono, kurį galima sunaudoti ne tik ant susikalbėjimo, bet ir ant persiuntimo rasztiszkų dokumentų arba paveikslų. Atliktos bandavonės su szita prietaisa buvo suvisu pasekmingos.

⁂ Profesorius Simon isz Frankfurto ant Maino, Vokietijoj, iszrado naują telefoną, su kuriuom ant susikalbėjimo ne reikia visai jungti vietų dratais. Atliktos bandavonės buvo su visu pasekmingos, bet ant didelių tolumų su szituom telefonu negalima susikalbėti. Ant galo juk ir dabartiniai telefonai su dratais ant didesnių tolumų kaip 2000 viorstų ne tinka ant susikalbėjimo.

⁂ Garsus Amerikos iszradėjas Edison padirbo naują juodylą raszymui, daug parankesnį ir geresnį už visus dabartinius. Juodylas tas kietas; užtenka trupinį sutarpinti vandenyj ir turėsime kuo puikiausią juodylą, kurio nė jokiais chemiszkais skystimais negalima iszmazgoti isz popieros; rasztas nepalszta ir po ilgiausiam laikui.

⁂ Mieste Rio Janeiro, Brazilijoj, gyvenantis laivynės inžinierius Jacinto Jones iszrado naują povandeninį torpedinį laivą. Atliktos bandavonės buvo teip pasekmingos, kad Brazilijos laivynės ministerija davė jau padirbti kelis tokius laivus. Ar jie geresni už prancuziszkus, nežinia.

⁂ Inžinierius Galecki padirbo specijaliszką prietaisą ant pavertimo durpų į kurą, duodantį daug szilumos, o mažai pelenų, tokio kietumo kaip akmeninės anglys, ne sudrėgstanczių nuo szlapumo. Galeckio maszina teip iszkasa visas durpas, kad vietoj buvusių durpinyczių buva prudai tinkanti žuvių auginimui.

⁂ Profesorius Szvento Ignoto kolegijos Clevelande, Odenbach, iszrado prietaisą, kuri ant 100 angliszkų mylių aplinkui mieruoja alektrikos (taigi žaibo) pajiegą ir ant tokios tolumos parodo gemanczią ar besiartinanczią audrą.

Vietines Zinios.

— Pereitos pėtnyczios dieną atsibuvo prova "Lietuvos" iszleistojo su buvusiu "Kataliko" redaktorium p. Rusikiu, kuris likosi apskystas už melagingą apszaukimą Olszevskio, "Lietuvos" iszleistojo, sekretorium neprigulmingos lenkiszkos parapijos. Sudas p. Rusikį nusprendė ant užmokėjimo 10000 dol.

— Ties nr. 256 N. Sangamon ul. pereitos nėdėlios vakare užgimė smarkios musztynės terp lenkų ir italijonų. Musztynėse vienas lenkas likosi sumusztas ir su peiliu sužeistas. Vienas isz praeivių paszaukė policiją, bet italijonai ne laukė; atvažiavus patrolės vežimui, ant ulyczios jau nė vieno ne buvo.

— Pavieczio ligonbutyj pasirodė koki ten nepagirtini darbai daktarų ir urėdnikų su ligoniais. Likosi paskirta komisija ant isztirimo apskundimų. Tirinėtojai turbut isztikro rado ką ne gero, kadangi jie reikalauja praszalinimo nuo vietos ligonbuczio direktoriaus.

— Spingfielde likosi inkorporuotas "Lietuviszkas Politiszkas Kliubas Kunigaikszczio Vitauto Chicago Heights. Inkorporatoriais yra: Vostkevyczius, Palszis, ir Paruszus (pravardė, matomai, perkeista).

— Ant kertes Wabash ave. ir 19 ul. policija užtiko chinieczio Wah Lee užlaikomą rukymo opium vietą, kur ant rukymo susirinkdavo ne tik chiniecziai bet ir amerikonai.

— 8 metų vaikai: John Loney ir Chas Williams, gyvenanti pn. 83 E. Huron str. pabėgo nuo tėvų, bet Evanstone likosi suimti. Jie mat užsimanė keliauti į Chinus muszti bokserų.

— Chicagoj gyvenanti norvegai, 17 d. gegužio, ant paminėjimo iszsiliuosavimo savo tėvynės nuo svetimo jungo, salėse Skandia ir Wicker Park Hallėj rengia apvaikszczioj imus ir tautiszkus koncertus.

— Dras. Graiczunas persikraustė į kitą gyvenimą; dabar gyvena ant Division ul pn. 227½.

Nauja viso svieto mapa.

International Globe Co. Chicago dabar iszleido nauja viso svieto mapa pavidale globo. Yra atspausta ant abieju pusiu apskritaus szmoto drutos storos popieros, 28 coliu diametro; pakabinama po luboms ar ant sienos. Ji parodo vis a žeme ir visus vandenius, jurių kelius ir viso svieto laika, ke linta kur adyna. Jos preke $2.00 prie to ir yra duodama geografiszka knygele angliszkoje kalboje. Norinti ja tureti raszykite:

International Globe Co.,
Room 415,
Continental National Bank Bldg,
Chicago, Ill.

Redakcijos atsakymai.

WILKESBARIECZIUI. Laikraszczi ams reikalingi atsitikimai; patvirtinimas seno raszto ne tinka.

SUSIVIENYJIMO SANARIUI. "Atviras laiszkas" perkratinėja senus atsitikimus, apie kokius laikraszcziai jau gana raszė. Atkartoti vis tą patį ne paranku, ypacz kad ir be to yra straipsniai užgriebianti tą patį klausymą.

P BAIRUNUI. Rasztelis patilps sekancziame numeryj. Į szitą numerį ne buvo galima sutalpinti.

Draugysczių Reikalai

Iszvyniojimas lietuviszkos vellavos.

Chicago. Dr-te Liuosybes tures apvaikszczio jima iszvyniojimo savo naujos tautiszkos vellavos 26 d. gegužio, 1901m. National saleje, 585 Centre ave., kerte 18tos ul., ant kurio bus geri kalbėtojai, deklamacijos, dainos ir muzika. Todel visus lietuvius ir lietuvaites szirdingai kvieczia atsilankyti.

Dr-te Liuosybes.

Chicago, Ill. Dr-te D. L. K. Zigmunto perkele savo mitingus isz po nr. 4600 5th ave. po nr. 4500 S. Paulina st. ant Town of Lake ir czia laikys pirma susirinkima nedelioj, 19 Gegužio, 3 val. po pietu, ant kurio visus sanarius ir norinczius prisiraszyti kvieczia susirinkti.

Naujiems sanariams istojimas tik $100.

Komitetas.

Chicago. Dr-te sz. Antano tures savo menesini susirinkima nedelioj, 19 gegužio, 12 val. dienos, J. Petroszians saleje, 168 W. 18th St., ant kurio visus sanarius kvieczia kuoskaitlingiausiai susirinkti, nes yra labai svarbus reikalai ant apsvarstymo. Naujiems sanariams istojimas dar $1.00.

Komitetas.

Balius bus 19 d. Gegužio.

CHICAGO. Lietuviszkų "Kudirkos" Giesmininkų Drstė laikys didelį balių nedėlioj, 19 d. gegužio, 1901m. Salėje Freiheit Turner Hall, 3417 So. Halsted st, Prasides 3:30 val. po pietų.

Komitetas.

Piknikas! Piknikas!

Chicago, Dr-te szv. Kazimiero Kar. tures savo pikninka nedelioj, 2 d. Berželio, Schuth'o Parke, 22nd st. ir Desplaines River, Riverside, Ill. Prasides 9 val. ryto. Inženga vyrui su moteria 25c. Imkit Metropolitan Elevatori iki 48th ave., o ten La Grange streetkari. Iszlipkit ant Desplaines ave. ir isz ten eikit tik 2 blokus in szlaurius iki parkui. Ant pikninko bus restauracija ant parsamdymo, isz kurios galima padaryti gera bizni. Todel norinti ja parsamdyti atsiszaukite pas M. Szvaranaviczius, 45 W. 25th st. Chicago, Ill. Visus lietuvius ir lietuvaites szirdingai užkviecziame ant musu pikniko.

Komitetas.

(8—31)

Susivienyjimo Liet. Laisv. Seimas.

Broliai Laisvamaniai! Rinkkites ant Laisvamaniu Seimo, kuris atsibus 2 d. berželio (June) 1901, 1 po pietu, 134 Wyoming ave., Raub Hall, Scranton, Pa. Visos kuopos teiksis iszsiusti pasiuntinius, nes jau po vienu metu gyvavimo Susivienyjimo L. L. bus ant apdirbimo daug dalyku.

Leonas Ereminas,
Centr. Prezidentas.
519 E. 5th St. New York.

Skranton, Pa. Sanarius vietines kuopos "Tevyues Myl. D-tes" ir visus kitus tautieczius kviecziame ant susirinkimo, kuris paskirtas nedelioj, 19ta diena gegužio 6:30 valanda vakare, Leonardo salej, 111 W. Market str.

Komitetas.

Balė!

Lowell Mass. Dr-te D. L. K. Algirdo laikys 2ra metini baliu subatoj, 25 Gegužio, Burks saleje, 100 Middle str. Prasides 7 vakare. Iženga vyrams 30c., moterims ir merginoms 15c. Grajis gera muzika ir bus puikus pasilinksminimas. Todel visus lietuvius ir lietuvaites, vietinius ir aplinkinius kviecziame atsilankyti.

Komitetas.

So. Boston, Mass. Parapija Sz. Petro tures savo treczia metini baliu dienoje "Decoration Day", 30 gegužio, Paine saleje, 9 Appleton st., Castle Square, Boston, Mass. Prasides 8 val. vakare. Grajys D. L. K. Vitauto lietuviszkas benas. Iženga vyrui su motera $1.00, pavienems merginoms 25c. Visus lietuvius ir lietuvaites, vietinius ir aplinkinius kvieczia atsilankyti.

Komitetas.

Brooklyn, N. Y. Draugyste Lietuvos Sunu, parengia 1ma metini baliu ant subatos, 18 gegužio, Svetaineje Caecilia Hall. 101-103 Grand str. Prasides 7:30 valanda vakare. Tikietai vyrams 25 c merginoms 15 c. Užkvieczia visus kuoskaitlingiausiai susirinkti.

Liet. Sunu Dr-ste.

New Britain, Conn. Pirmas didelis balius, su dainoms, prakalboms ir deklamacijoms, parengtas lietuviszkos jaunuomenes, bus 18 d. gegužio 1901m. Tuner salej, Arch st. Prasides 7:30 vakare. Pelnas nuo baliaus eis ant tautiszku reikalu. Užkviecziam visus vietinius ir isz aplinkiniu miestu lietuvius atsilankyti. Ant 9 val. prasides "Grand March", potam 3 val. merginos szokis vyrus. Inženga vyrams 25c. moterims ir merginoms dykai. Užkvieczia visus meilingai.

Jaunuomene.

Nashua, N.H. Dr.te Sz. Kazimiero tures savo baliu 18 Gegužio, Franklin Opera House saleje, ant Lowell Depot. Prasides 6 val. vakare. Grajys gera lietuviszka muzika. Iženga wyrams 25c. noterims ir merginoms dykai. Visus lietuvius ir lietuvaites, wietinius ir aplinkinius szirdingai kvieczia atsilankyti.

Ant rytojaus, 19 gegužio, 12:30 val. dienos ta pati Dr-te tures masstinga su prakalbomis Saleje po nr. 63 Main str. Ant prakalbu yra užkviestas kn. K. Matulaitis isz Brockton, Mass. Todel ant szio mitingo kvieczIame kuodaugiausiai lietuviu ir lietuvaiczIu susirinkti. Iženga visiems dykai.

Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajeszkau savo tevo Jono Dambraucko, Kauno gub., Szlauliu pav., Paszisziu parap. Asz, jo dukte, dabar tik pribuvus Amerikon norecziau pas ji atvažiuoti. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Ona Dambrauskiute,
83 Bond Str., Elizabeth, N. J.

Pajieszkau Marijonos Januszauckiutes, Suvalku gub., Marijampoles pav., Skraudžiu parap.; gyveno Londone, Anglijoj. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

John Alenskas,
19 Ward str., Worcester, Mass.

Buves Baltimorej Motiejus Motiejunas jis budams Shenandoah vadinosi Jurgis Gurauskas, apsistojo pas mane ir viena nakti sugriebes mano $56.00 iszbego. Jis turi ant nosies ženklą nuo ikirtimo anglio ir deszineje szalije viens dantys atsikiszes. Kas ji užtemys teiksis duoti man žine.

A. Ilgunas,
412 Breaker str., Scranton, Pa.

Pajieszkau Juozo Maurago, Lioliu parapijos Raseiniu pav., Kauno gub., kurs czia apsivoges iszbego. Jis yra szesziu pedu augsztas, juodbruvas, raupletas ir ant kaktos karpa turi. Kas ji užtemis, teiksis duoti žine ant adreso:

D. Raszinskas,
Himrod, Ill.

Pajieszkau savo paczios, Magdes, kuri jau metai atgal kalp nuo manes prasiszalino su Jonu Gruszausku; girdejau kad jie randasi Baltimoreje. Kas žino kur jie dabar randasi, teiksis maloningai praneszti.

Petras Sudžius,
180 Ferry st. Newark, N. J.

Pajieszkau savo brolio, Juozo Aliszausko, Suvalku gub., Vilkaviszkio pav., Lankeliszkio par. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Simanas Aliszauskas,
Box 821, Kewanee, Ill.

Pajieszkau savo brolio, Mikolo Sutkaus, Kauno gub., Raseiniu pav., Taurages vol. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Antanas Sutkus,
46 W. 24th Place, Chicago, Ill.

Pajieszkau savo Brolio, Franciszkaus Szimkeviczius, Kauno gub., Raseiniu pav., kaimo Jurglaukio; gyveno valsteje Connecticut. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Hilaras Szimkeviczia,
(7-6) 4532 Hermitage ave., Chicago, Ill.

Pajieszkau sapo brolio Jono Frejerio, Kauno gub., Raseiniu pav., isz miestelio Tveriu. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Arnst Frejer,
3338 Mospratt St., Chicago, Ill.

BIOLOGIA.

—arba—

Mokslas apie gyvus daiktus.

Pagal prof. Nusbaumą

Maksztys, uždengiančios žiedo bumburą, susideda iš storų kaipi žvynų, iš kurių teka saldus syvai, kokius labai mėgsta skruzdėlės, todėl pulkais apsėda žiedų bumburus, bet jiems ne kenkia. Tegul prie apsėsto skruzdėlių žiedo bandys prisiartinti vabalas Oxythyrea, skruzdėlės tuojaus sustoja į eilę, nukreipia nasrus ir pirmutines kojas ant vabalo ir ištolo purškia ant jo skruzdėline rugščia ir tokiu budu nubaido vabalą nuo žiedo.

Draugystė tokia yra ir terp pačių augmenų. Paveikslą tokios draugystės parodo kerpės. Kerpių visur yra, auga jos ant medžių, ant uolų, ant akmenų, sienų ir tt. Kerpės buva visokio pavidalo ir parvos. Kunas kerpių susideda iš grybinių siulų, bet terp jų yra visada ir apvalus vienceliai vandeniniai augmenys, maurai. Maurai tie, vadinami *gonidioms*, apsigyvena ant visokių kerpių dalių ir su joms gyvena draugystėj ir viens kitam tarnauja: grybiniai kerpių siulai suteikia gonidioms vandenį, kurį renka iš vietos, ant kurios auga, drauge su minerališkoms druskoms, bet kerpės, kaipo neturinčios žalumo, ne gali naudotiesi iš anglių ėsančių ore, maurai gi gali tą padaryti ir paima jie jų daugiaus negu reikalauja, atliekamą dalį atiduoda kerpėms.

Tokiu budu mat augmenys visai kitokių veislių: prigulinčios prie grybų kerpės laiko kaipi kompaniją su maurais ir viens kitam padeda, viens kitą maitina. Be tokios draugystės teip vieniems kaip ir kitiems augmenėliams gyvenimas butų labai sunkus, tiesiog negalimas.

Panašias kompanijas ir draugystes užlaiko ir tuli skirtingų veislių gyvunai.

Teip, paveikslan, skruzdėlės užlaiko draugystę su tulais smulkučiais vabalėliais vadinamais *Aphilius*, gyvenančiais ant augmenų lapų ir jaunų ugių. Šitie vabalėliai turi ant nugaros mažytes dudeles, iš kurių sunkiasi saldus syvai, kokius labai mėgsta skruzdėlės. Surbdamos iš tų dudelių syvus, skruzdėlės glosto savo useliais nugarą aphilijų, taigi kaipi melžia jas, todėl tai jas vienas mokslinčius praminė vardu skruzdėlių karvių. Skruzdėlės teip jau daboja ir saugoja savo karves kaip ir žmonės, kada jos išeina ant ganyklos; laiko jas skruzdėlynuose, kaip kada ant augmenų lapų rengia kaipi tvartus ir gardus, taigi daro skruzdėlės su savo karvėms visai teip kaip žmonės su savomsioms. Vabalėliai iš tokios draugystės turi naudą, kadangi skruzdėlės apgina juos nuo priešų, iščiulbia besisunkiančius saldžius syvus, kurie kitaip sulipintų kojas ir sunkintų bėgiojimą; žiemos laike toki vabalėliai randa prieglaudą skruzdėlynuose, kur juos skruzdėlės peni ir augina.

Skruzdėlynuose tulų skruzdėlių atmainų gyvena sau ramiai ir kitoki vabalai, kaip antai *Claviger testaceus*, kuris, gyvendamas tamsiuose skruzdėlynų tuneliuose, nužudė visai akis ir teip susilpnėjo, kad be skruzdėlių jis ne galėtų gyventi. Skruzdėlės myli šitą vabalą, glosto jį, o kad jis pats ne gali surasti sau maisto, peni jį kaip mažą vaiką: claviger ir skruzdėlės suduria snukius ir išeižioja, skruzdėlės duoda clavigerui dalį maisto ką tik jų paimto, taigi maitina jį teip kaip paukščiai peni savo ką tik iššiperėjusius vaikus. Rods claviger skruzdėlėms ne daug naudos atgabena, bet jis iš savo kuno atidalina tulus aromatiszkus aliejus, kurių kvapas skruzdėlėms teipjau patinka, kaip kvapas visokių kvepylu civilizuotų tautų moterims. Dėl to kvepiančio aliejaus skruzdėlės laiko, peni ir augina skruzdėlynuose claviger ą.

Žmonės teiposgi augina visokius augmenis ir naminius galvijus, kadangi jie atgabena jiems naudą. Galvijai ir auginami augmenys iš to turi teiposgi naudą. Po žmogaus globa užaugę, palikti vieni sau, ne mokėtų jie išlaikyti kovos su neprilankiomis aplinkybėms, turėtų pavirsti arba į tokius jau laukinius, kokiais buvo prieš prisavinimą, arba turėtų su visu išnykti.

E. Prisitaikymas prie parazitiško gyvenimo.

Ant plataus svieto yra gana daug gyvunų ir augmenų vedančių parazitišką gyvenimą, tai yra tokių, kurie gyvena ir minta kaštais kitų, o už tai savo maitintojams nė jokios naudos ne atgabena. Parazitais terp augmenų yra antai pelėsiai, tulos bakterijos, o terp aiškiažiedžių visiems pažįstami amalai. Gyvunų parazitų yra dar daugiau: yra parazitai kirmelės, sliekai, vėžiai, vabalai, net tulos žuvys. Iš dalies parazitiską gyvenimą patinkame terp daugelio visokių gruppų gyvunų lygiai terp stovinčių ant žemesnio, kaip ir ant augštesnio laipsnio, net terp pačių žmonių. Kuom gi yra tinginiaujanti didžturčiai, nieko ne dirbanti, didesnė dalis aristokratijos ir kitokių luomų jeigu ne parazitais tautos, kuri nieko jai gero neatgabenančius turi maityti? Juo daugiaus kur yra neuaudingų parazitų, juo daugiaus jų turi maitinti besidarbuojanti, juo suukesnis turi but padėjimas dirbančių. Matome tą kuo aiškiausiai Maskolijoj, kur tautai reikia maityti pulkus urėdninkų, popų, kareivių, nieko ne dirbančių aristokratų ir kitokių dykaduonių, kurie ne naudą, bet tankiai blėdį atgabena juos maitinantiems.

Žmonių drangijoj tinginiavimas, gyvenimas svetimais kaštais priveda prie doriško ir fiziško nupuolimo, naikina protą ir energiją, teipjau ir parazitiškas gyvenimas visokių gyvunų sudarko visą jų organizaciją, per tokį gyvenimą sunyksta daug reikalingų organų ir protiškų pajiegų. Organizacija gyvunų taikosi prie gyvenimo budo ir reikalų.

Parazitiškai gyvenantis gyvunas prisitaiko kuo geriausiai prie gyvenimo ant kitų gyvunų, pripranta kuo geriausiai prie tinginiavimo. Apsigyvenęs ant kuno savo maitintojaus, arba jo žarnose, pilve arba kitokioj kuno dalyj, parazitas nužudo krutėjimo organus, taigi kojas, kadangi gyvenant, paveikslan, pilve, nėra reikalo bėgioti iš vietos į vietą, ant galo ten ir ruimo mažai; raumenys tokių parazitų teiposgi sušilpnėję. Tuli jurių sliekai, gyvenanti kaipo parazitai ant žuvių kuno, išsivystę iš kiaušinio ir gyvendami savistoviai, turi kojas, apsigyvenę gi paskui ant žuvių kuno, jas kaipo nereikalingas nužudo. Tas tai aiškiai parodo, kad tie sliekai seniau turėjo kojas, bet tik vėliau, gyvendami kaipo parazitai ant žuvių, kaipo nereikalingas ir ne vartojamas, nužudė.

Prie tokio tinginiavimo, gyvenimo be darbo parazitų, sunyksta ir daugumas jausmų organų, kaip antai: akys, girdėjimo organai ir kiti, kadangi parazitas, besimaitindamas svetimu kaštu, nereikalauja medžioti ir jieškoti sau maisto, turi jį gatavą ant vietos, iš kuno, ant kurio apsigyvena; ne reikalauja slėptiesi, bėgti nuo priešų, kadangi, gyvendamas kune kitų gyvunų, nuo priešų kuo geriausiai apsaugotas, geriaus negu tas gyvunas, ant kurio parazitas gyvena. Teip, paveikslan, teip vadinami soliterai, gyvenanti kaip kada žmonių pilve ir parazitiški sliekai neturi nė akių, nė ausų, nė daugelio kitų organų, nors gimininga jiems gatunkai, gyvenanti liuosais, ne parazitiškai, turi tuos organus.

Drauge su sunykimu organu krutėjimo ir tulų jausmų organų, sunykęs iš dalies parazitų ir drigsnių sistemas.

Tuli parazitai, gyvenanti viduryj kitų gyvunų kuno, turinti užtektinai aplinkui maitingų medegų iš kuno savo vaišintojo, žudo net pilvą ir nasrus, kunas jų susideda iš minkštų medegų, į kurias per odą persisunkia visokios maitingos medegos iš kuno to gyvuno, ant kurio apsigyvena. Matyt tą ant solitero, gyvenančio žmogaus pilve.

Užtai pas parazitus išsidirbo kiti organai, kokių joms gimininga veislės, gyvenančios pačios sau, neturi; prie tokių priguli ypatiški prisikabinimo organai, kuriais prisisega prie kuno savo maitintojų; prie tokių parazitų išdirbtų organų priguli: vašeliai, akstinai ir kitoki.

F. Prisitaikymas prie naktinio gyvenimo.

Daugelis gyvunų ne mėgsta šviesos; dienas praleidžia tamsiose vietose, tik vakare ir naktyj išlenda ant medžionės. Žinote, kad daugelis peteliškių, karkvabaliai lakioja tik naktimis, šiksnotsparniai tik nusileidus saulei pradeda skraidyti ant oro, naktimis tik girdėt vaitojimai apuokų ir daugelis kitų gyvunų, paukščių ir žvėrių, tik naktimis keliasi iš miego.

Kodėl tie gyvunai šalinasi nuo šviesos ir kaip jie prisitaikė prie naktinio gyvenimo? Kokią jiems naudą atgabena naktimis gyvenimas?

Tuli silpni, beginkliai sutvėrimai tamsoj geriaus apsaugoti nuo daugelio priešų, kitiems tamsoj lengviaus gaudyti ant maisto silpnesnius gyvunus. Bet pradėjus tuliems beginkliams sutvėrimams vesti naktinį gyvenimą, tokio jau gyvenimo griebėsi ir tuil draskanti, kadangi ir tiems lengvesnė naktims buvo medžionė, jieškojimas maisto.

Apart to yra dar ir kita gana svarbi priežastis priverčianti tulus gyvunus slėptiesi nuo saulės. Priežastis ta yra: kad tuli gyvunai, turinti minkštą, niekuom ne uždengtą kuną, ne pakenčia šiltų saulės spindulių. Teip, paveikslan, tuli musų kraštų nuogi sliekai, taigi neturinti dėžės sliekai pasirodo dienoms ant žemės paviršiaus tik lytingose, apsiniaukusiose dienose, kadangi tąsyk ne užgriebia jų kuno kaitinanti ir džiovinanti saulės spinduliai. Šiltose gi vasaros dienose jieško sau maisto vien naktimis. Musų kraštų sliekai ir tulos šiltų kraštų kirmėlės išlenda iš žemės tik naktimis, o dienoms tik laike lytaus arba tuojaus po lytui, kol dangus dar ne nusivalo nuo debesų ir kol žemė drėgna.

Organizacija naktinių gyvunų yra kuo geriausiai pritaikyta prie tokio gyvenimo, kokį jie veda, taigi prie naktinio. Parva jų tamsi, tankiausiai palša arba tamsiai ruda. Tuli naktiniai žvėrys turi dideles išpustas akis su didelėms lėlėms. Mat naktimis šviesos yra ne daug, tai turinti dideles akis žvėrys daugiau sugriebia jos spindulių, daugiau jų į akį įpuola ir jis visgi gali matyti, kas aplink jį yra, žvėrys turinti dideles akis naktimis mato geriaus už turinčius mažas. Naktiniai gyvunai, turinti mažas akis, prisitaikė kitaip prie naktinio gyvenimo. Daugumas tokių gyvunų išsidirbo geresnius už kitus dasilytėjimo organus, su kurių pagelba naktyj, lakiodami, gali aplenkti visokius stabdymus ir jaučia kur yra kas tinkančio ant maisto. Tokius labai jauslius dasilytėjimo organus turi antai šikšnotsparniai. Daugelis lietuvių tiki, kad lakiojant šikšnotsparniui, už

TEMYKITE!

KAS NORI NUSIPIRKT GERUS PAREDUS, DRABUŽIUS, SKRYBELES IR CZEVERYKUS UŽ PIGIUS PINIGUS

TEEINA PAS

John York'a, Dry Goods Co.

731, 733, 735 & 737 So. Halsted st. arti 18 ul.

Kur jums visuomet meiliai pritarnaus. Viena preke del visu.

Isz daugybės dalyku parduodamu už pigiausia prekę paminesime czia tik keleta.

Puikiai figuruota cirata stalams	8c	Dideles vyriszkos indigo mėlynos skepetaitės	3c
Langatiesės su geriausioms plunksnoms	5c	Geriausias naminis Castile muilas, ½ svaro stukis	3c
Storas Dans ark abrusas vertės 7c.	3¾c	20c. figuruotos langų užlaidos	12½c
Likucziai nuo 12½ centu India drobelė	7¾c	Vaikams 98 c. vertes Tan czeverykai	59c
Likucziai puikaus dresems Ginghamo iki 12½	7¾c	Mergaitems $1.00 vertes Dongola czeverykai	79c
Likucziai puikaus 15c. juodo atlaso iki 10 jardu ilgio	9¾c	Paaugusiems vaikam $1.25 vertes calf Bal czeverykai	98c
20 c. juodo atlaso likucziai	12½c	Moteriszki geriausi $3.00 vertes czeverykai	$2.48
$1.00 vertes Crocket Kaldros	75c	Vyrams satinCalf $2.50 vertes czeverykai	$1.69

Invairiausio gatunko bei naujausios mados moteriszkos ir vaiku skrybeles pigiau negu kur kitur.

Atejes klausk Stanislavos Zachareviczіutes, musu Lietuviszkos pardavinetojos, kuri jums mandagiai pritarnaus.

Jei nori dar syki pamatyt Europa.

Kun. F. Kabelka, isz Milwaukee, Wis., raszo savo draugui kun. Jonui Reck, Francis Creek, Wis.: "Atmesk viska ir pradek vartoti gyduoles, kurias czia tau pasiunczіu". Kun. Rech sztai ka apie tai raszo: "Kada buvau Vindobonoje 1899 m. sunkiai apsirgau ir mano liga tesesi 8 menesius. Dras Guzl, gydytojas prie karaliszkos szpitoles, nežinojo pagaliaus ne ka duoti man kad iszgydyti. Dretėjau visas, apetito neturejau ir ne galejau miegoti. Ant galo patarta man keliauti į Amerika del atmainos klimato, bet ir tas negelbejo. Mano liga dar labiau pasididino; iszdaviau ant to daug piningu, bet vis be joklos pasekmes. Ant galo pagalios kn. Kabelka prisiunte man bonka Trinerio kartaus vyno ir iszgerus to vyno tris bonkas isznyko nemiga, sugrįžo apetitas ir dabar, acziu Dievui, galiu visas bažnytines pareigas atlikti be jokiu sunkumu. Meldžiuos dabar, kad ponsdievs suteiktu guod. Jos. Trineriui, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill. ilga amžiu už jo stebuklinga vyna, teip kad galecziau sulaukti valandos, kada jo tas vynas bus pripažintas kaipo geriausia gyduole nuo visu ligu".

Kartusis Trinerio Vynas yra gesiausia gyduole nuo pilvo, kepenu ir inkstu ligu, priduoda apetita ir valo krauja. Gali gaut visose aptiekose, tik reikia temyt, kad ne įbruktu jums kokiu vodingu imitaciju, Pavasaryje tas vynas tuomi labiau yra naudingas, kadangi apsaugoja nuo visokiu pavasario ligu.

Aukos ant kankintiniu.

Szios aukos yra surinktos A. Stoczkaus.

A. Stoczkus	Torrington, Conn.		25c
J. Matulaitis	,,	,,	10c
M. Jutinskas	,,	,,	15c
F. Dulskas	,,	,,	25c
Kaz. Kirszenas	,,	,,	15c
J. Balczius	,,	,,	10c
F. Kairiukasztis	,,	,,	25c
S. Gilys	,,	,,	25c
J. Vadakojis	,,	,,	10c
T. Vasilauskas	,,	,,	5c
F. Vokietaitis	,,	,,	25c
S. Stulginskas	,,	,,	10c
M. Jurkevicze	,,	,,	10c
J. Grigalinas	,,	,,	10c
P. Grigalinas	,,	,,	25c
J. Paulauskas	,,	,,	25c
M. Varszauskas	,,	,,	60c
J. Petrauskas	,,	,,	25c
P. Szyrakas	,,	,,	10c
		Viso	$3.60

A. Buckus	,,	,,	10c
Ona Garalaite	,,	,,	20c
Petr. Kuczinskiute	,,	,,	20c
Ona Samaszkiene	,,	,,	10c
J. Vilkas	,,	,,	25c
J. Steponavicze	,,	,,	20c
A. Maculevicze	,,	,,	10c
J. Žydeckas	,,	,,	25c
		Viso	$9.70
Stan. Valiackas	Pittsburg, Pa.		25c
			9.95
		Buvo kasoje	9.35
		Sykiu	$19.30

G. Gaubas Traverse City, Mich. už Damijonaiczio maszinukes tikietus $3.00
I. P. L. Mahanoy City. už tuos paczius tikietus $3.00
J. J Ražokas E. St. Louis, Ill. už tuos paczius tikietus $1.50
Stan. Valiackas Pittsburg, Pa. paaukavo 50
Buvo kasoje $11.60
Sykiu $19.78
$31.38

Aukos ant "Freedom".

Surinktos nuo lietuviu per A. Ramanauska.

L. Treinavicze	Nashua, N. H.		50c
Z. Gudaitis	,,	,,	50c
V. Kvaraceju	,,	,,	50c
D. Dvareckas	,,	,,	25c
Ig. Tamulevicze	,,	,,	25c
Juoz. Tamulevicze	,,	,,	25c
J. Balevicze	,,	,,	25c
A. Ramanauskas	,,	,,	25c
J. Kaszelinas	,,	,,	25c
Klemen Kaszeliniene	,,	,,	25c
M. Kaszelinas	,,	,,	25c
T. Bakanauskas	,,	,,	10c
G. Treinavicze	,,	,,	10c
Lud. Treinaviczienė	,,	,,	10c
Antonina Svekliute	,,	,,	10c
J. Jaskelevicze	,,	,,	10c
M. Plokscis	,,	,,	10c
M. Senkevicze	,,	,,	10c
V. Meszkinis	,,	,,	15c
J. Juszkevicze	,,	,,	10c
J. Zalanskas	,,	,,	10c
K. Mazikevicze	,,	,,	10c
M. Szczesnulevicze	,,	,,	25c
K. Grigas	,,	,,	10c
J. Treinavicze	,,	,,	25c
J. Jezukevicze	,,	,,	25c
J. Kaszeta	,,	,,	25c
A. Czepaviecze	,,	,,	25c
J. J. Tamulevicze	,,	,,	25c
V. Tamulevicze	,,	,,	25c
M. Meszkinis	,,	,,	10c
A. Uzdanavicze	,,	,,	25c
S. Žilionis	,,	,,	10c
A. Galinis	,,	,,	10c
J. Grigas	,,	,,	10c
K. Gaidis	,,	,,	15c
V. Aleszkevicze	,,	,,	25c
J. Sedlevicze	,,	,,	25c
A. Paplauckas	,,	,,	10c
Iz. Gudaitis	,,	,,	20c
Ona Gudaitiene	,,	,,	10c
K. Jedkevicze	,,	,,	10c

Jei nori dar syki pamatyt Europa.

Kun. F. Kabelka, isz Milwaukee, Wis., raszo savo draugui kun. Jonui Reck, Francis Creek, Wis.: "Atmesk viska ir pradek vartoti gyduoles, kurias czia tau pasiunczіu". Kun. Rech sztai ka apie tai raszo: "Kada buvau Vindobonoje 1899 m. sunkiai apsirgau ir mano liga tesesi 8 menesius. Dras Guzl, gydytojas prie karaliszkos szpitoles, nežinojo pagaliaus ne ka duoti man kad iszgydyti. Dretėjau visas, apetito neturejau ir ne galejau miegoti. Ant galo patarta man keliauti į Amerika del atmainos klimato, bet ir tas negelbejo. Mano liga dar labiau pasididino; iszdaviau ant to daug piningu, bet vis be joklos pasekmes. Ant galo pagalios kn. Kabelka prisiunte man bonka Trinerio kartaus vyno ir iszgerus to vyno tris bonkas isznyko nemiga, sugrįžo apetitas ir dabar, acziu Dievui, galiu visas bažnytines pareigas atlikti be jokiu sunkumu. Meldžiuos dabar, kad ponsdievs suteiktu guod. Jos. Trineriui, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill. ilga amžiu už jo stebuklinga vyna, teip kad galecziau sulaukti valandos, kada jo tas vynas bus pripažintas kaipo geriausia gyduole nuo visu ligu".

Kartusis Trinerio Vynas yra gesiausia gyduole nuo pilvo, kepenu ir inkstu ligu, priduoda apetita ir valo krauja. Gali gaut visose aptiekose, tik reikia temyt, kad ne įbruktu jums kokiu vodingu imitaciju, Pavasaryje tas vynas tuomi labiau yra naudingas, kadangi apsaugoja nuo visokiu pavasario ligu.

Reikalingas partneris

prie lietuviszko lazdelių fabriko. Czia dirbasi visokio budo lazdeles parasonams, ir visoki kiti tam panaszus daiktai. Szeme biznyje iplaukimai yra po $100.00 ant nedelios, taigi uždarbis geras. Partnerio reikalauju su $250.00. Apart to turi buti doras, darbsztus ir blaivus vyras.

Adresuokit:

H. Smith.
112 Front St., Brooklyn, N. Y.
(24—5)

Pigios Farmos Wisconsine!

Jeigu kuris isz lietuviu noretu pirkti farma tegul atsiszaukia pas mane, nes asz esiu farmu agentu.

Jos. Urba,
3316 Auburn ave., Chicago, Ill.
(6-21)

Atidarymas naujo pikninkams daržo.

Nedelioj, 26 gegužio Povilas Kareckas, 758—123czia ulyczia West Pullman, Ill., tures pirma pikninka, arba baliu atidarymo naujo pikninkams daržo. Ten grajys gera muzika, bus daugybe svecziu ir visi ten atsilanke taps gražiausiai priimti. Todel visus aplinkinius ir pažystamus kvieczia atsilankyti. Imkit S. Side elevatori arba 63 ul. streetkarius ir iszlipkit ant South Park ave., isz ten West Pullman karai davež i pati darža.

Paul Kareckas,
758 - 123rd. st. W. Pullman, Ill.

"Lietuvos" agentai.

NEW YORK, N. Y.
Jonas Naujokas, 115 Forsyth st.
NEWARK, N. J.
V. Ambrazeviczis, 180 Ferry st.
BROOKLYN, N. Y.
Stanislowas Rinkewiczius, 73 Grand st.
Juozas Matutis, 112 Grand st.
K. Balcziunas, 262 Metropolitan ave.
SHENANDOAH, PA.
Andrius Maczis, 447 W. Line st.
MT. CARMEL, PA.
Petras Bieliauskas,
WATERBURY, CONN.
Jonas Tareila, 677 Riverside st.
PITTSBURG, PA.
K. Gediminas, 1718 Carson st.
WESTVILLE, ILL.
V. S. Kreivenas,
SCRANTON, PA.
Mikolas Ramanauckas,
1740 Nay Ang Ave.
BALTIMORE, MD.
L. Gawlis, 2018 N. Washington st.

"Lietuvos" keliaujanti agentai.

Wincas Kudarauckas,
Jurgis Kazakewiczia,
Juozas Petrikis,
K. Rutkauskas,

Kur szie vyrai atsilankys, lietuviai gali pas juos užsiraszyti "Lietuvą" ir prenumeratą jiems užsimokėti; pinigai bus teisingai mums priduoti. Pas juos teipgi galima gauti visokes knigas už tą pačią prekę kaip ir redakcijose.

"LIETUVOS" ISZLEISTUVE.

Puikiausios pawinczewones ir popieros gromatoms.

Naujausiu ir gražiausiu pawinczewoniu ir popieru gromatoms, importuotu isz Europos, su lietuviszkais paraszais, turime dabar daugybę. Prekes pawinczewoniu po 15c. 20c. ir 25c. Popieru prekes: 1c., 2c. 10c. 15c. 20c. 25c. arkuszas. Norinti gauti "samples" popieru ar pawinczewoniu, tegul prisiunczia $1. Norinti gauti "samples" abieju popieru ir pawinczewoniu, turi prisiusti $2.00.

A. OLZEWSKIS,
924—33rd St. Chicago, Ill.

Knygu Katalogas.

Isz ko kyla meilai ir visokios skriaudos žmonėjoje. Parasze kn. Dembakis. Szi knyga paduoda svarbiausias isztraukas isz szventos Biblijos, kurios perskaite supraszit, kas yra Biblija ir kodel kuningai draudžia ja žmonems skaityt 75c
Isz kur akmenys ant musu lauku atsirado? Geologiszkas Lietuvos isztyrinejimas, naudinga moksliszka knygele 10c
Istorija Europos su mapoms 50c
Istorija gražios Katrukos ,, ,, ... 10c
Istorija isz laiko Francuzu walnos atsitikusios Afrikoje 30c
Istorija arba apsakymas apie Lietuvos praeiga. Parasze Žanawykas. 40c
Iszganimas wargdienio. Knigele pamokinanti kaip pagerint savo gywenima 25c
Intekme Socijalistiszku sanlygu ant wisu kulturos szaku. Geri pamokinimai darbininkams kaip pagerint savo buwi 15c
Ka darytie, kad butume sweiki ir ilgai gywentumem 10c
Kankles, lietuviszkos dainos su notomis, sutaisytos ant 4 balsu del wyru. Dalis 1. ..... 20c
Kankles, lietuviszkos dainos 4 balsuma vyriszkiems sutaikytos: parujino Dr. V. Kudirka, II dalis 30c
Keli Žodžiai apie Auginima, paraszyti J. S. Kuokszcio. Labai naudinga knygele tevams, norintiems iszauginti savo vaikus ant sweiku, doru ir naudingu draugiją vyru 10c
Kaip įgytie pinigus ir turta ,, ... 10c
Kaip apsaginti nuo koleros ir kiti naudingi skaitymai 10c
Kristijonas Donelaitis ,, ,, ... 10c
Kas vra, o kas bus ,, ,, ... 10c
Krumpliu Jonas pasaka ,, ,, ... 10c
Keletas žodžiu apie lietuwius ir naudingi pamokinimai del Lietuwos žmoniu. 10c
Kataliku Bažnyczia ir mokslas pagal Zahn'a verte kn. A. Milukas 15c
Kristijono Donelaiczio Rasztai 40c
Kapai Didžiu Kunigaikszcziu ir Karaliu Viliniuje Pagal A. Kirkora, parasze N. Yra tai istoriszkas iszsaniptuejimas apie Vilniaus praeiti pagal paminklus, užsilikusius ant grabviecziu D. L. Kunigaikszcziu ir Karaliu 10c
Krituoliai szviesos bei abrozai Sutaise Bevardis. Keliolika labai akyvu abrozu perkratancziu tulus tikejimiszkus dogmatus 50c
Kabalas taipinantis sawyje wisokius užminimus ir ant ju reikalaujanti atsakymai. 10c
Kelios istoriszkos dainos, Gražios ir swarbios apie Lietuwos praeitia, jos lietuwiszkus kunigaikszczius, Kražiu skerdyne ir t. 10c
Keistutis, tragedija 5 aktuose del teatru 20c
Keletas žodžiu apie Rymo popiežiaus neklaidinguma 10c
Keletas rasztu apie Kražius, paraszyta D. Butkevaiczio. Aiszkiai aprašo pjowyne Kražiuose, kaip tas wiskas atstiko, kiek ir koki žmones buwo areszituoti, kiek sužeistu, kiek užmusztu, kiek nusudytu ir tt. 15c
Kuningas, pukus apraszymas isz gywenimo Lietuwiu. Parasze Vincas Kudirka 50c
Lengwas budas pacziam per sawes pramokti rasztie, del nemokanczių 10c
Lietuwiszkos dainos isz wisur surinktos, apie keturi szimtai dainu ,, ... $2.00
Lietuviszkas Albumas. Laida I. Istoriszkos ir szeip jau Lietuvos vietos. Parengtas ir iszleistas kn. Miluko su pagelba prenumeratoriu. Telpa czia gražus paveikslai su trumpais apraszymais žymiausiu Lietuvos vietu, iszdirbimu ir naminiu darbu, kaip tai: Altorius Ausros Vartu su stebėtinigu paveikslu Paneles Szventeziausios Viliniuje; Griuvesiai Mindaugio rumo Naumiestely; Griuvesiai Lydos pilies; Griuvesiai Krevo pilies, Lizskava; Naujі Traka; Griuvesiai Medinika pilies; Gelgaudiszkis; Griuvesiai Gedemino pilies Viliniuje; Perkuno szventinyczia Kaune; Kedainiai, Mir, Vysokie Litevskie; Kretinga; Kražiai; Rakiszkio bažnyczia, Kapas Simano Daukanto, Birutos koplyczia, Palanga. Buomas ties klaipeda, Minijos sleniu ties Garždais, Nemunas ties Vilkija, Uke lietuvio Suvalku gubernijoj, lokia jau uke Kauno gub.; tollaus eina paveikslai visoku lietuviu užsiemimu, naminiu padaru ir tt. Apraszymas paveikslu dviejose kalbose—lietuviszkoj ir angliszkoj. Preke 50c
Lietuwos Tewynes Dainos, paraszytos kn. Autano Kinsinsko. Labai gražios dainos 20c
Lietuwiai amžiu gludumuose Czia talpinasi tyrinejimai apie lietuwiu, jo pasijima, ir kalba nuo seniausiu amžiu. Knigele werta yra perskaitymo kiekwienam lietuwiui 10c
Litwini i Polacy. Lenkiszkoje kalboje. Iszrodo ka gero ar blogo lenkai lietuwiams padare ir ar turime su lenkais laikytis ar nuo ju szalintis 10c
Laisvos Valandos. Eilės. Parasze Vincas Kapsas (D-ras Kudirka). Czia yra surinkta 23 mabesnes eilės garbaus musu poeto, ir launame amžiuje ir kapus nubėgusiosios. D-ro Kudirkos. Sziose jo eilese kiekvienas skaitytojas ras sau nusiraminimą ir dvasiszką naudą 15c
Laima ir Planetos. Knygele, tinkanti jauniomenei del smagaus laiko praleidimo, nes isz jos gali nuburti apie savo laimę ar nelaimę, ar mylį ji žmoną mergele, ar ją vaikinas myli ir tt. 25c
Lietuviszkas Szliupinys, II Laida. Konradas Vallenrodas 10c
Lietuviszki Dainiai pradžioj XIX szimtmeczio. Kliasiszkhi tautiszkas perejoddas Parenge Jr. Jonas 40c
Lietuviszki rasztai ir tikrastiikiai, pasiuviszka peržvalgs Lietuvos Myletojo, ju gyvenimas ir darbai. Czia surasyti gyvenimai ir darbai visu lietuviu, kurie kenora gero parasze lietuviszkoje kalboje, kaipo tai: Dr. Basanaviczius, Ivinskio, S. Daukanto, vyskupo Volonczinauskio, kn. Burbos ir kitu 40c
Lietuvos Kankles, turinczios 72 naujas dainas 15c
Lietuvos Istorija, paraszyta Simano Dankanto. Dvi dideles knygos, kožna po $1.50c arba abi už $3.00
Lietuwos Gaspadine. Mokina kaip pritaisyti Diewo dowana, isz kurios galima lengwokti geral wirti walgius ir atsakancziai westi kukne 20c
Lietuvystes praeitis, dabartis ir ateitis. Istoriszkai socijologiszkas pleszinys 25c
Lietuvlai po maskoliu jungu. Parasze Dr. Pusaitis apie prasipuldymus ir tikejimus lietuviu isz szalies maskoliszkos valdžios 10c
Maskolijos politika su Europa ir katalikiszka bažnyczia. Iszrodymas kaip maskolai persekiocja, kankina ir naikina lietuwius ir ju bažnyczias 10c
Musu mužikelis iszduotas ant naudos Lietuwos Ukinykams. Czia randasi trumpai apsakyta Lietuwos tautiszkas kilimas. Po tam rodos ukinykams prie gero wedimo ukinykystes, ir keletas pasakaiczių 10c
Medėga musu tautiszkai walstinykystai. Szioje knigoje apraszo wisas ligas, ju wardus kokiais jas wadina Kauniecziai ir Suwalkieziai, kokeis waistais prasti žmones jas gydo 40c
Medėga Simano Daukanto bijografijai (gywenimui). Yra tai naujause knigele ir labai akywa, kurioje apraszytas gyvenimas Simano Daukanto nuo pat kudikystes iki jo smerties: kaip augo, kur mokinosi, ka weike ir tt. Prie to ir jo fotografija, patalpinta. 80c
Nesiprieszyk. Komedija grajyjama teatruose 10c
Orleano Mergele, tragedija penkiuose aktuose su lofenga, iszleista Tevynes Myletoju Dr-tes. Yra tai puikiause tragedija grajyjama teatruose, pirma syk iszwersta ant lietuwiszkos kalbos Wincu Kapsa 25c
Olga Liubatovycziute, vaizdelis isz gyvenimo nihilistu. Yra tai gražus ir užimantis apsakymas isz gyvenimo nihilistu Rosijoje, kaip mergina Olga Liubatovycziute, priguledama in nihilistu draugystę, daug sykiu apgavo rąskus cziuovnikus ir gaudoma gudrai iszdrukoisz ju ranku 10c
Pawasario Balsai, naujausiu dainu knygele, turinti 48 puikias daineles ir Libreto 4 aktuose 15c
Padejimas Lietuwiu tautos Rusu wieszpatystej (socijaliszkos pleszynis) 35c
Pataries ir dainos 10c
Petro Armino rasztai. Knygele turinti 51 puiku dainu 10c
Praeite Vilniaus. Apraszo nuo pat pradžiu užsidejimo miesto Wilniaus, kokį jame kilosztorial buwo, koki lietuwiszki kunigaikszczіai gyweno, kokios kares ly aplanke ir daugybe kitu akywu Lietuwos atsitikimu 10c
Pamokinanti apraszymai isz gywenimo žmonėlu ir wisokios rodos 15c
Pradžemokslis Rankos Raszto del norinczіu lasmoktie gražiai rasztie 10c
Pradinis mokslas angliszkos kalbos 75c
Pilnas szimtmetinis kalendorius su pilnametis 10c
Pamatai Tikejimo. Parasze V. V. Yra tai kamantinejimai Biblijos ir sekuriu perkrstinejimai tikejimo dogmu. Knygele, suteikianti skaitytojui daug malsto iszganingiems dumojimams 15c
Pasakos pagal Krylova. Parasze eilemis Vincas Kapsas (D-ras Kudirka). Telpa czia 15 pasaku, paraszytu ellemis 10c
Pirmutine paszelpa umai susirgus, teipogi geralai alkoholiniai ir taboka, pagal O. Šuivida parasze N. Naudinga žmonems knygele 10c

Pasakos, Romanai, Novelios, Mythai.

Amžiaus galas Ponsko Piloto, kurs buvo sudžia Vieszpaties Jezaus 5c
Aniuta Vilks, naujausia ir gražiausia pasaka, kuria skaitytojas atsidžiaugt negales 75c
Apieka Diewo, pasaka 50c
Anderesono pasakos, P. Nerio. 10 graziu pasaku vienoje knygeleje 15c
Apie Jona Twardauckа zarsu burtinyka ir jodarbus sykiu su apraszymais apie burtus 25c
Diewaitis, apysaka szios gadynes, yra tai gražiausia pasaka, kurios lietuwiai dar negirdejo 5c
Duonos Jieszkotojai, apysaka H. Senkievicziaus 35c
Du pukus apraszymai apie nedorybe žydu ir pikta auginima waiku 50c
Gywenimas Stepo Raudneslo, pasakos 15c
Gywenimas Genawaites (Genowefos). Yra tai labai puiki ir pamokinanti pasaka, ant kurio lietuwiai jau daug kartu girdėjo 50c
Kas teisybe tai nemelas, pukios apysakeles isz lietuwiu gywenimo 15c
Kaukazo Belaiswis. L. Tolstojaus apysakele 10c
Kunigas, pukus apraszymas isz gywenimo lietuwiu 50c
Kn. A. Bubos Prozaiszki Rasztai. Szioje knygoje telpa 12 graziu pasaku, paraszyta kn. Burbos, buwusio kleboną lietuwiszkos parapijos Plymouth, Pa., kurios tai yra sztikoios: "Tirmiszkis Andrus", "Szwesuo", "Drasybe ir iasminitis žmogus", "Apiburta awis", "Tewo paskutinis žodžiai", "Naujalenkis isz priewaros", "Sesuo", "Už tewynes meile", "Bartininkas ir Cucuyrano Augstyn", "Sodžiaus elgeta", "Welnio iszpadintis", "Smertis ant nosies" 80c
Keksztu Simas, aksiaka apysaka. Szi yra ne tik graži pasaka bet ir geras pamokinimas prie ukininkystes 10c

Lietuviszkos Pasakos. Medega lietuviszkai mytologijai. Surinkta Dro J. Basanaviczіaus. Czia telpa 14 seniausiu lietuviszku mytologiszku pasaku, kaipo tai: Diewas ir welnias; Perkunas ir velnias. Žmogus ir welnias; Apie raganas ir raganius; Apie Deives, Laima ir Laumes; Apie Dail; Apie Giltine; Apie Szaluną ir szalti; Apie wejus. Apie miliżinus; Apie žalcziu ir smaku; Apie wilktakius arba wilkalokus. Yra tai juokingiausios pasakos girdetos nuo seniausiu laiku in kures dar ir sziandien daugybe lietuwiu tiki buk tai wis buwus teisybe $1.50c
Maskoliai 1612 metuose arba Jurgis Miloslawskis 40c
Medejo pasakojimas. Szi knygele yra nauding kiekwienam ant perskaitymo, nes czia apraszo ateitikimus wieno Medejo su wisokiais žwerimis po swetimus kraszius swieto. Yra tai akywas ir pamokinantis apsakymas su trimis abrozeliais 10c
Markus ir Aurelionas, apisaka isz pirmu amžiu krikszczionystes 20c
Mythai, Pasakos ir Legendos Žemaiczіu, surinktos Ed. Veckenstedt'o, verte J. Šilupas M. D. D. I. Yra tai akyviausios ir juokingiausios senoviszkos pasakos apie visokius siebuklus ir prasjorius apie darbus gero ir piktu dievu, apie Laumes, Laimes, Raganius, Vilkalokus ir tt., in kuriuos senoves lietuviai tikejo ir sziadien dar nekurie tiki. Kas vieną isz tu pasaku perskaitys panores ir visas skaityti. Preke 50c
Nedorybe Rymo Cieocriaus, istorija isz laiko ponawojimo Nerono 40c
Negirdetas daiktas ir geros rodos musu moterelems ,, ... 5c
Juozupas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotu po waldžia maskoliaus 25c
Juokingas pasakojimas apie Szaltabuizius ir du gražius straipseniai isz ukinikystes 5c
Ideja ant mesliyno. Apysaka musu dienu. Aukauja broliams lietuwiams Muzz 10c
Istorija gražios Magelonos ,, ... 15c
Istorija septyniu Mokytoju ,, ,, ... 50c
[illegible] Kynai (Chinai) dwi labai skywos pasakaites 10
Paskutines mislios. (Isz lenkiszko). Pasaka isz atsitikimo mieszyazku klioszto riuje 10
Pajudinkime wyrai žemp. Labai graži pasaka 20
Pawogti arklai ir Meudelis Didgalwis Dwi gražios pasakeles 10c
Plunksnos abrozeliai. Szeszios naujos, labai gražios pasakos ,, ... 20c
Pajauta Lizdeikos dukte arba Lietuwa XIV szimtmetyje. labai graži pasaka 75c
Pamokslai Gražiu Žmoniu. para-yti kn. Totorlaus (Tatarer). Yra graži ir labai pamokinanczіo pasakos ,, ... 60
Parmanonas arba baisumas Diewo rustybes. Parasze Szwentimikis Apsakymas sz tikru atsitikimu isz Lietuwos lietuviszku parapiju 10
Paveikslai Parasze Žemaite. Graži pasaka apie vaikina ir jauną merglos ir ju susipaczіavimą 15c

MALDAKNYGES.

Mažas Aukso Altorius, katalikiszka maldu knygele. Maldos yra rytmetines, wakarines, prie spawiednes, komunijos mieszu, miszparu ir daugybe kitu; miesto maldos su abrozeliais; miszparai giedami lietuviszki ir lotiniszki; daug lotyniszku giesmiu giedamu prie iszsztyno SS. Sakramento, procesiju, pakrapinimo ir tt. Yra 6 litanijos; psalmos St. Marijos P. ir Karaliaus Dowido; aktai, radanczіai, stacijos, karunka, keliolika szwentu giesmu ir tt. Yra tai naujausia ir gražiausia knygele isz wisu lietuviszku maldaknygiu, daili, balta, slidi popiera; stambus, aiszkus drukas Miera 3¼x4½ colial. Szitu knygeliu apdarai ir prekes yra sekamoziu:

No. 1. Mažas Aukso Altorius, prastais drutais apdarais, auksintais krasztais, be apkalimo ..... 50c.

No. 2. Mažas Aksо Altorius, prastais, drutais apdarais, auksintais krasztais, apkaustytoms briaunoms pasidabruotomis bletelemis, su kabute ..... 75c.

No. 3. Mažas Aukso Altorius, moroko skuros minkstais apdarais, apwaleis kampais, auksinti krasztai, paraszis ir kwietka $1.25

No. 4. Mažas Aukso Altorius, francuriszkos gluodinios skureles apdarais apwaleis kampais, auksinta kwietka, kryžius ir krasztai $1.50

No. 5. Mažas Auksto Altorius, apdeta baltais sloniaus kaseliais, su 3 medaliokliais, akcomo nugwa, apkaustytos kriaunos sidabruotomis bletelemis, su kabe, auksinti krasztai $1.50

No. 6. Mažas Aukso Altorius, baltos celiuliloidos apdarai, iszkilusios kwietkos, su kaline kabute, auksinti krasztai $1.50

No. 7. Mažas Aukso Altorius baltos celiuliloidos apdarai, kwietkos ant wieno szono iszkiltos sidabru ir perlu, su dwiem kaulinemis kabutemis, auksinti krasztai $2.00

Knygeliu No. 6 kaip ir 7 kwietkos newienokios, beweik kiekwienos knygeles kwietku iszmargintumas wis kitokis.

UKININKAS, Lietuwos ukinijku lai krasztis, iszeina wiena karta kas menesį, kasztuoja Prusuos ir Austrijoj 2½ markės, Amerikon prisiunėjant 4 markės arba 1 amer. dollerį.

VARPAS, literaturos, politikos ir moksło, dwimėnesinis laikrasztis, kasztuoja Prusuos ir Austrijoj 3 auksinus, Amerikon ir kitur prisiunciant 4 auksinus (Markes).

Pinigus ir laiszkus į **Ukininko** ir **Varpo** redakcija siunczіant reik toks adresas padėti:

Fri. Martha Saunus,
Rokaiten, per Neukirch,
Ost Pr. Germany.

Kur atsiwėdinti karščiuose.

Ant Potopsko upes kraszto,
Tenai rasi ir be raszto,
Gražę vieta, ora sveika,
Žalem gojui gera laika.
Ten lietuviszkas salunas
Parengtas puikiai kaip bijunas:
Pilnas gerymu puikiausiu
Ir su užkandžiu geriausiu.
Czia vel ant upes laiveliai,
Plaukioj mergos ir berneliai,
Tai žuvauja, tai vežiauja,
Bovintiesi neslaufja.

Antanas Narijauskas,
West Port, Meryland.

P. K. BRUCHAS.

Perkele savo krautuve in nuuja dideli sztora, in kuri supirko daugybe laikrodžiu, laikrodeliu, žiedu, spilku, armoniku, skripku ir daugybe visokiu kitu tavoru. Czia teipgi dirba ant orderio szliubinius žiedus isz geriausio aukso ir pigiau kaip kiti. Ant pareikalavimo iszsiunczia savo tavorus expresu in visus Amerikos miestus. Su kiekvienu orderiu duoda savo katalioga dyka. Adresas:

P. K. BRUCHAS,
791 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Dr. Leonard Landes,

Lietuviszkas Daktaras.

134 E. 24 Ul., New York.

Garsingas gydytojas wyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinosi uniwersitete New Yorke; praktikawo ligonbucziuose: Wiedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buwo pardėtiniu mokslo Lebanon, Ballevue, Port Graduale Hospital College ir t.t.

UsZtikrina IsZgydyma

wisų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą widurių, galwos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir newaisingumą. Gydymui nerwiszkų ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.

Ligas LytiaŽku Daliu

iszgydysiu į keles dienas, teipogi ligas pilwo, uždegimą žarnų, iszdžiuwimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydyma užtikrinu kiekwiename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepemas ligas užlaikau slaptybėje.

Dr. Leonard Landes,
134 E. 24th St., Cor. Lexington Av.

Offiso walandos: { nuo 9 ryto, iki 1 po piet / nuo 5po piet iki 8 wakaro
Nedelionis: nuo 8 iki 10½ wal. ryto; nuo 2 iki 4 val. po piet.

Roda per Gromatas Dy si.

Užpraszydami gydyklas prisiuskite $1.00

☞ Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metų, kiek sweri ir apraszyk sawo liga, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi

F.P.Bradchulis

Attorney and Counselor at Law.

Chamber of Commerce Bldg, Room 709.

S. E. Corner LaSalle & Washington sts.

CHICAGO, ILL.

Telephone Main 3642.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj. Weda prowas kaip ciwiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

Res. 168 W. 18th Cor. Union St.

Telephone Canal 788.

Kas prisius $8.00,

Aplaikys $10.00 werta maszinukę gromatoms drukuotie su geriausioms drukoriszkoms įtaisoms ir su wisais reikalingais lietuwiszkoi rasztawoi ženklais, kaip we: ą ų ž ir tt. Ant szios maszinukes gali drukuoti netik suauge wyrai, bet ir 3 metu waikai, mokslo prie to nereikalauja, ant pirmo pažwilgio kiekwienas supras kaip su ja darba pradeti. Kas prisius $1.00 aplaikys 50 puikiu popieru gromatoms rasztyie su puikioms kwietkoms, apskaitymais ir pawinczewonems. Mažiau kaip už $1.00 niekam nesiunczіame. Adresuokit teip:

**W. Kudar